

Aan
Van

dOBD

5.1.2a

Openbaar Bestuur en
Democratie
Kwaliteit en Kaderstelling
Bestuur

Contactpersoon

5.1.2a

T 5.1.2a

Datum

18 januari 2010

Kenmerk

2010-0000036501

nota

toelichtende nota bij begeleidende brief Handleiding
Notificatie Dienstenrichtlijn

Aanleiding/probleemstelling

Dit jaar is de notificatieverplichting (meldingsplicht) ingegaan in het kader van de Dienstenrichtlijn. Hiertoe is een 'ICER Handleiding Notificatie onder de Dienstenrichtlijn' opgesteld door de Interdepartementale Commissie Europees Recht in samenspraak met de Projectgroep Implementatie Dienstenrichtlijn (waaronder BZK).

Met bijgaande conceptbrief wordt de handleiding zelf nagezonden. Ditmaal krijgen zij een gedrukt exemplaar van de handleiding aangeboden, zoals medio december 2009 ook is toegezegd. Hiermee wordt de notificatieplicht nogmaals onder de aandacht gebracht van gemeenten, provincies en waterschappen.

Advies/actie

Uw akkoord op bijgaande conceptbrief (zie bijlage) en verzending daarvan.

Toelichting

Medio december 2009 zijn de decentrale overheden per brief door u geïnformeerd (zie documentnummer 03) over de notificatieverplichting en de ICER-Handleiding Notificatie. De handleiding zelf was toen alleen digitaal beschikbaar, aangezien de repro het niet haalbaar achtte nog vóór de feestdagen de gedrukte versie gereed te krijgen. In verband met de ingang van de notificatieverplichting (vanaf 2010) is ervoor gekozen om die brief alsnog te doen verzenden, met een link naar de digitale versie die toen wel beschikbaar was.

In die brief is een nazending in januari 2010 aangekondigd.

Vandaar deze conceptbrief (zie documentnummer 02), waarbij de gedrukte versie van de handleiding wordt aangeboden aan de decentrale overheden.

Momenteel legt de repro van BZK de laatste hand aan de handleiding en kan deze binnenkort in gedrukte vorm worden nagezonden, conform toezegging.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e ; 5.1.2.e
Onderwerp: De strijd om schaarse vergunningen - Dommerholt Advocaten
Datum: woensdag 4 maart 2020 14:58:43

<https://www.dommerholt.nl/nieuws/de-strijd-om-schaarse-vergunningen/>

Verzonden met BlackBerry Work(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e - HB1Z
Aan: "5.1.2.e @minez.nl"; 5.1.2.e - BSK; 5.1.2.e DGRW
Cc: 5.1.2.e - HB1Z; 5.1.2.e 5.1.2.e - DGRW; 5.1.2.e DGRW
Onderwerp: Dienstenrichtlijn Appingedam
Datum: woensdag 1 november 2017 17:04:11

All,

Het is al een tijdje geleden dat we (in ieder geval 5.1.2.e en 5.1.2.e) bij elkaar zaten in verband met het schrijven van een brochure voor met name gemeenten (uiteraard in samenwerking met de VNG) over de toepassing van de Dienstenrichtlijn.

We hebben toen besloten om daar mee te wachten totdat het Hof van Justitie uitspraak zou doen in de zaak Visser Beleggingen Vastgoed (C-31/16), beter bekend als de zaak prejudiciële vragen Appingedam.

Ik heb zojuist gekeken op de site van curia, maar ook in de maand november wordt geen uitspraak gedaan.

Dat het Hof zolang (we naderen de twee jaar) bezig is met de beantwoording van de gestelde vragen, doet vermoeden dat het een uitspraak wordt waar we goed op moeten studeren om te kunnen zeggen en schrijven wat de gevolgen zijn.

We?

Ik denk, na lezing van het KB tot departementale herindeling van 27/10, dat de rol van het Ministerie van IenW uitgespeeld is in dit dossier en wel door de overdracht van de Wro en de Omgevingswet naar BZK.

In de zaak gaat het namelijk om de vraag over de toepassing van de zogenaamde brancheringsregeling, een bevoegdheid voor gemeenteraden op grond van het Besluit ruimtelijke ordening.

Het is niet uitgesloten dat de mensen die nu bezig zijn met dit onderwerp meeverhuizen naar BZK, maar de betrokkenheid van het ministerie van MenW is er niet.

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan

5.1.2.e

5.1.2.e

Van

5.1.2.e

5.1.2.e

DGBRWMinisterie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties**Contactpersoon**

5.1.2.e

T 5.1.2.e

Datum

17 mei 2019

Kenmerk

2022-0000674352

nota

Dienstenrichtlijn en bestemmingsplannen

Aanleiding/probleemstelling

Bij uitspraak van 30 januari 2018 heeft het Europese Hof van Justitie (HvJ) naar aanleiding van vragen van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Abrs) geoordeeld dat detailhandel in goederen een 'dienst' is in de zin van de Dienstenrichtlijn. De consequentie hiervan is dat bestemmingsplannen die

Advies/actie

Klik hier om uw toelichting te typen

Betrokken BZK onderdelen

Klik hier om uw toelichting te typen, max 1 regel

Toelichting

Klik hier om uw toelichting te typen

Politieke context

Klik hier om een toelichting te geven, denk aan posities in het parlement, andere ministers, ander bestuurslagen, etc.

Communicatie

Klik hier om een toelichting te geven; willen we in de media aandacht genereren voor het onderwerp of speelt het onderwerp in de media (inclusief advies).

Visser Vastgoed Beleggingen

De gemeente Appingedam heeft in het bestemmingsplan 'Stad Appingedam' een zogenaamde "brancheringsregeling" opgenomen, waarin is bepaald dat het "Woonplein" alleen bestemd is voor volumineuze detailhandel, terwijl een aantal eigenaren, waaronder Visser Vastgoed Beleggingen (VVB), die een aantal winkelpanden aan het Woonplein in eigendom hebben, deze wensten te verhuren aan anderen. In casu wilde VVB deze verhuren aan Bristol B.V., die een discountketen voor schoenen en kleding exploiteert. Daarom heeft VVB tegen het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan van de gemeente Appingedam beroep ingesteld bij de Raad van State (RvS). Volgens VVB belemmert het bestemmingsplan de vestiging van detailhandel in schoenen en kleding en is het bestemmingsplan op dit punt in strijd met de artikelen 9

en 10 van de Dienstenrichtlijn, die voorzien in regels rondom het vaststellen van vergunningstelsels- en voorwaarden. Naar aanleiding van dit beroep heeft de Rvs aan het (Europese) Hof van Justitie (hierna: het Hof) de volgende prejudiciële vraag gesteld:

Is de Dienstenrichtlijn van toepassing op:

- (1) de verkoop van goederen
- (2) zuiver interne situaties
- (3) brancheringsregelingen in bestemmingsplannen

Deze vragen heeft het Hof bij uitspraak van 30 januari 2018 als volgt beantwoord:

1. Detailhandel valt onder de Dienstenrichtlijn

Hiermee wordt de reikwijdte van de Dienstenrichtlijn vergroot, nu blijkt dat deze richtlijn zich in ieder geval uitstrekt tot alle voorschriften en belemmeringen inzake detailhandel. Een mogelijke consequentie hiervan is dat de Nederlandse wet- en regelgeving inzake bijvoorbeeld winkeltijden, colportage en marktstandplaatsen opnieuw zal moeten worden beoordeeld op haar verenigbaarheid met het Europese recht (link met retailagenda).

2. De Dienstenrichtlijn is van toepassing op 'interne situaties', dat wil zeggen situaties waarbij er geen sprake is van een grensoverschrijdende dienst. Deze interpretatie sluit aan bij het standpunt van de Nederlandse regering.
3. De Dienstenrichtlijn is van toepassing op regels van ruimtelijke ordening als in dergelijke voorschriften een dienstenactiviteit specifiek wordt geregeld of die voorschriften daarop specifiek van invloed kunnen zijn.

Daarbij geeft het Hof aan dat het stellen van beperkingen aan detailhandel, bijvoorbeeld in de vorm van een brancheringsregeling, gerechtvaardigd kan zijn indien hier (1) een dwingende reden van algemeen belang voor is, die (2) non-discriminatoir wordt toegepast en (3) noodzakelijk en evenredig is om het doel te bereiken. Onder deze voorwaarden zijn bestemmingsplanregels die (bijvoorbeeld) tot doel hebben het centrum leefbaar te houden/maken of leegstand in de binnenstad te voorkomen toelaatbaar. Gemeenten zullen in de toelichting bij het bestemmingsplan goed moeten motiveren waarom aan deze voorwaarden wordt voldaan.

Bij tussenuitspraak van 20 juni 2018 ([201309296/5](#)) heeft de Abris de gemeente Appingedam zes maanden de tijd gegeven om (naar keuze) óf te motiveren waarom de brancheringsregeling voldoet aan de door het HvJ gestelde eisen (evenredig, niet discriminerend) óf het

Datum

17 mei 2019

Kenmerk

2022-0000674352

bestemmingsplan aan te passen. Behalve de zaak Visser Vastgoed, heeft de Rvs in afwachting van de uitspraak van het Hof nog zo'n 25 zaken aangehouden, waaronder de zaken die betrekking hebben op Decathlon (provincie Zuid-Holland versus de gemeenten Den Haag en Schiedam; DRO is hierbij betrokken geweest in het kader van het verzoek van Decathlon om vernietiging van de provinciale Verordening Ruimte).

Bestemmingsplannen worden door Nederland niet (individueel) genotificeerd. Het model dat beschikbaar is via de VNG is genotificeerd conform de vereisten die voortvloeien uit artikel 39 van de richtlijn. Van bestemmingsplannen die op dit model zijn gebaseerd, kon worden aangenomen dat ze in overeenstemming zijn met de richtlijn. Het is echter onduidelijk wat de uitspraak voor deze plannen voor gevolgen heeft. Vooralsnog lijkt het erop dat de EC zal verlangen dat op grond van artikel 15, zevende lid, van de Dienstenrichtlijn ruimtelijke plannen die op enigerlei wijze diensten reguleren (dus in ieder geval, maar zeker niet uitsluitend, branchering) worden genotificeerd. De kans lijkt klein dat de bestaande (informele) afspraak dat ruimtelijke plannen niet genotificeerd hoeven te worden, zal worden gecontinueerd.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e - BZK; 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e; 5.1.2.e; 5.1.2.e
Onderwerp: FW: kamerbrief gevolgen uitspraak HvJ Appingedam Dienstenrichtlijn
Datum: maandag 23 juli 2018 16:59:49
Bijlagen: Concept kamerbrief Visser vastgoed 5.1.2.e 5.1.2.e

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Hierbij bericht van EZK met een concept van de Kamerbrief. Ik zal even antwoorden met jullie erbij in de cc. zodat jullie ook (weer) in het mailgroepje zitten. Er is nu geen directe actie nodig. Ook 5.1.2.e van VNG is aangehaakt en heeft de brief gekregen.

Eind augustus zijn 5.1.2.e en ik weer terug van vakantie en pakken we het weer op.

Met 5.1.2.e hebben 5.1.2.e en ik een kennismakingsgesprek eind september na haar vakantie.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e (5.1.2.e) <5.1.2.e> @minez.nl>

Verzonden: maandag 23 juli 2018 15:37

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e> @minbzk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e> @minbzk.nl>; '5.1.2.e' <5.1.2.e> @VNG.NL>

CC: 5.1.2.e MSc LLM van (5.1.2.e) <5.1.2.e> @minez.nl>; 5.1.2.e

(5.1.2.e) <5.1.2.e> @minez.nl>; '5.1.2.e' <5.1.2.e> @minbuza.nl>;

5.1.2.e <5.1.2.e> @minez.nl>

Onderwerp: RE: kamerbrief gevolgen uitspraak HvJ Appingedam Dienstenrichtlijn

Hi 5.1.2.e

Excuses voor de late reactie en goed dat je me herinnert. Het klopt dat jullie al een tijdje niets meer hebben gehoord en dat komt eerlijk gezegd omdat er ook niet zo veel meer is gebeurd.

In de bijlage heb ik de laatste versie toegevoegd die ik in juni heb opgesteld. Uiteindelijk hebben we besloten niet verder te gaan met deze brief voordat we (nog een keer) een bevestiging hebben gehad van de Europese Commissie t.a.v. de consequenties van de uitspraak. Uit het eerdere gesprek is nl. o.a. nog steeds niet duidelijk of we de huidige Nederlandse werkwijze omtrent besluiten van ruimtelijke ordening kunnen handhaven en of de reikwijdte van de Dienstenrichtlijn m.b.t. retail echt zo ver worden opgerekt als wij denken.

Daarom ligt het proces even stil totdat we de bevestiging krijgen van de Europese Commissie. Ik vind het moeilijk om een vooruitblik te geven, maar we proberen in begin september een gesprek met de Europese Commissie op te zetten waarin we hopelijk duidelijkheid kunnen krijgen en de brief met meer inhoud interdepartementaal kunnen afstemmen en naar de Kamer kunnen sturen.

We houden jullie op de hoogte van het proces. We komen terug zodra we een afspraak hebben gemaakt en het zou heel fijn zijn als iemand van jullie mee kan gaan.

Mochten jullie nog vragen hebben, dan weten jullie mij te vinden.

Groetjes, ook namens 5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e [5.1.2.e] n@minbzk.nl]

Verzonden: dinsdag 17 juli 2018 9:02

Aan: 5.1.2.e (5.1.2.e)

CC: 5.1.2.e; 5.1.2.e

Onderwerp: kamerbrief gevolgen uitspraak HvJ Appingedam Dienstenrichtlijn

Beste 5.1.2.e

Wij hebben al een hele tijd niets meer gehoord over de beoogde Kamerbrief. Is er al een concept klaar om met ons af te stemmen?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving

Afdeling Juridisch Adviseur

tel. 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e - BSK
Aan: 5.1.2.e - DGRW
Cc: 5.1.2.e - DGRW
Onderwerp: FW: svp vandaag afstemming nota mBZK uitspraak Hof bestemmingsplan en leges dienstenrichtlijn (Visser Vastgoed (Appingedam) en Amersfoort)
Datum: maandag 5 februari 2018 11:05:56
Bijlagen: Uitspraak Hof Justitie bestemmingsplan, leges en dienstenrichtlijn digidoc.docx

Ha 5.1.2.e zoals net besproken. Bijgaand de nota.

Groet 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 2 februari 2018 17:41
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e (5.1.2.e) - DGRW <5.1.2.e@minienm.nl>
CC: 5.1.2.e - BZK <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e
 <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e - BSK <5.1.2.e@minienm.nl>
Onderwerp: RE: svp vandaag afstemming nota mBZK uitspraak Hof bestemmingsplan en leges dienstenrichtlijn (Visser Vastgoed (Appingedam) en Amersfoort)

Dag 5.1.2.e

Na een gemist telefoontje zat ik in overleg. Hierbij de nota zoals die is geworden nadat jij contact hebt gehad met 5.1.2.e en interne afstemming alhier. We hebben rekening gehouden met de al gaande discussie en verwezen naar aparte info. Deze nota is nu bij mijn afdelingshoofd en gaat maandag verder de lijn in naar de minister.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e senior jurist
 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
 Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving
 Afdeling Juridisch Adviseur
 tel. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e - DGRW
Verzonden: vrijdag 2 februari 2018 14:12
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>
CC: 5.1.2.e - BZK <5.1.2.e.r@minbzk.nl>; 5.1.2.e
 <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e - BSK <5.1.2.e@minienm.nl>
Onderwerp: RE: svp vandaag afstemming nota mBZK uitspraak Hof bestemmingsplan en leges dienstenrichtlijn (Visser Vastgoed (Appingedam) en Amersfoort)
Urgentie: Hoog

Dag 5.1.2.e

Ik heb eea voorbij zien komen (niet van 5.1.2.e maar via andere lijn) maar nog geen tijd gehad om me in te verdiepen. Ik heb er nu even snel naar gekeken en zit nog met punt mbt de telecomkabels. Daarover hebben we kort geleden io met EZK stukken mbt implementatie van de richtlijn breedband over naar de Kamer gestuurd. Ik wil even eea toelichten hierover en met je overleggen of dan ons beider inziens deze nota klopt met die stukken of dat er toch nog even contact met EZK gezocht moet worden. Enfin, ik licht het makkelijker even mondeling toe dan nu een uitgebreide mail te maken. Ik heb

zojuist je voicemail ingesproken en bel je later nogmaals.

5.1.2.e

Gr. 5.1.2.e

5.1.2.e (5.1.2.e), Beleidscoördinator
Ministerie Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Turfmarkt 147, 2511 DP DEN HAAG
Tel.: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 2 februari 2018 13:27

Aan: 5.1.2.e .E. van (5.1.2.e) - DGRW <5.1.2.e@minienm.nl>

CC: 5.1.2.e - BZK <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@minbzk.nl>

Onderwerp: svp vandaag afstemming nota mBZK uitspraak Hof bestemmingsplan en leges
dienstenrichtlijn (Visser Vastgoed (Appingedam) en Amersfoort)

Urgentie: Hoog

Beste 5.1.2.e

Wij kennen elkaar niet maar je hebt wellicht al van 5.1.2.e (I&W/HDBJZ) vernomen dat het Hof van Justitie in Luxemburg afgelopen dinsdag een uitspraak heeft gedaan over 2 zaken waarin Nederlandse rechters prejudiciële vragen hebben gesteld over de Dienstenrichtlijn in relatie tot bestemmingsplannen en toestemming voor telecomkabels.

Onze 5.1.2.e en Woordvoering(Communicatie) zijn geïnformeerd en op de hoogte van het voeren van een passieve woordvoeringslijn. Deze is met BZ en EZK afgestemd.

Samen met de nieuwe wetgevingscollega voor RO, 5.1.2.e heb ik een infomerende nota voor de minister gemaakt.

Graag stem ik deze met je af. Het is even wennen omdat RO-beleid en wetgeving naar BZK is overgekomen.

Bijgaand de nota en ter achtergrond het arrest. Kun je hier vandaag op reageren svp, de nota moet nog actueel zijn voor de minister.

Mocht je meer info willen, dan kun je uiteraard bellen. Ik ben er vandaag de hele dag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e senior jurist en coördinatie EU-Hofzaken BZK
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving
Afdeling Juridisch Adviseur
tel. 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 2 februari 2018 10:13

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>; 5.1.2.e

BZK <5.1.2.e@minbzk.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

Onderwerp: RE: Digidoc bericht: Nieuwe taak nota m uitspraak Hof

5.1.2.e

Dank! Lijkt mij een prima nota. Ik heb nog een paar vragen/opmerkingen (zie document in Digidoc). Kunnen jullie het stuk ook nog even afstemmen met 5.1.2.e bij directie RO voordat het richting minister gaat?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e@minbzk.nl <5.1.2.e@minbzk.nl>
Datum: donderdag 01 feb. 2018 5:05 PM
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>
Onderwerp: Digidoc bericht: Nieuwe taak nota m uitspraak Hof

graag akkoord op nota. Even via deling met jullie beiden. Is samen met 5.1.2.e gemaakt. Past precies op 2 A4.

Er is een taak binnengekomen in je inbox 5.1.2.e

Klik op [nota m uitspraak Hof](#) om de taak te openen.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp: FW: ter info: VNG-handreiking schaarse vergunningen
Datum: maandag 12 november 2018 21:17:16
Bijlagen: [VNG-Handreiking-schaarse-vergunningen-2018-5.1.2.e.pdf](#)

Voor jou ook Interessant.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: maandag 12 november 2018 10:32

Aan: 5.1.2.e ; 5.1.2.e

CC: 5.1.2.e ; 5.1.2.e

Onderwerp: ter info: VNG-handreiking schaarse vergunningen

Hoi,

Interessant en overzichtelijk, met onder meer aandacht voor conclusie AG Widdershoven bij Raad van State. Opgesteld door 5.1.2.e vorige week uitgekomen bij de VNG Juridische Tweedaagse.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving
Afdeling Wonen en Rijksdienst
Turfmarkt 147 | 2511 XP | Den Haag
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @mlnbzk.nl

.....

Van: 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e
Cc: 5.1.2.e ; 5.1.2.e
Onderwerp: gemeentelijke vergunningen en Dienstenrichtlijn
Datum: vrijdag 22 juni 2018 09:33:42

Appingedam en de Dienstenrichtlijn; the story continues

Publicatiedatum: 20-06-2018

De gemeenteraad van Appingedam moet beter onderbouwen waarom het gerechtvaardigd is om reguliere detailhandel van het Woonplein te weren. De 'brancheringsregels' die de gemeenteraad daarvoor in het bestemmingsplan 'Stad Appingedam' had opgenomen, voldoen op dit moment niet aan de voorwaarden uit de Europese Dienstenrichtlijn en het arrest van het Hof van Justitie van 30 januari jl. De uitspraak wordt besproken door mr. Jacco Karens.

Inleiding en feiten

Dit is al weer de derde uitspraak in de Appingedam-casus, die is aangevangen met prejudiciële vragen ([ECLI:NL:RVS:2016:75](#)) van de Afdeling aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (het Hof). Op 30 januari 2018 heeft het Hof de prejudiciële vragen beantwoord ([ECLI:EU:C:2018:44](#)). Het arrest van het Hof heeft duidelijk gemaakt een bestemmingsplanregeling omtrent detailhandel onder de werking van de Dienstenrichtlijn valt. Op grond van artikel 15, derde lid Dienstenrichtlijn zijn eisen zoals een bestemmingsplanregeling enkel toegestaan als deze niet discrimineren, noodzakelijk zijn (in het licht van dwingende redenen van openbaar belang), en evenredig zijn.

De inzet is het Woonplein in Appingedam. Het bestemmingsplan staat daar alleen detailhandel in omvangrijke artikelen toe, zoals meubelen, keukens en bouw- en tuinmaterialen. Reguliere detailhandel is niet toegestaan in het plangebied omdat dat volgens de gemeente negatieve gevolgen zou hebben voor het centrumgebied van Appingedam.

Beroep

Appellante betoogt, kort gezegd, dat de brancheringsregeling niet aan de eisen van de Dienstenrichtlijn voldoet. Volgens appellante wordt niet voldaan aan het noodzakelijkheidsvereiste, aangezien niet is aangetoond dat een doel wordt nagestreefd dat een dwingende reden van algemeen belang vormt, meer in het bijzonder het beschermen van het stedelijk milieu. Er is onvoldoende bewijs dat de brancheringsregeling geschikt is om leegstand in het centrum te voorkomen. Daarnaast is de raad niet consistent in het doorvoeren van branchebeperkingen. De raad acht de regeling noodzakelijk en evenredig om te voorkomen dat winkels uit het centrum zich verplaatsen naar het Woonplein.

Oordeel van de Afdeling

Vaststaat dat detailhandel is aan te merken als dienst in de zin van de Dienstenrichtlijn, dat Hoofdstuk III van deze richtlijn van toepassing is op zuiver interne situaties en dat de betrokken brancheringsregeling is aan te merken als een eis die is gericht tot dienstverrichters.

De Afdeling gaat in op de verschillende eisen die het Hof in haar arrest had geformuleerd. Zij oordeelt dat de raad zich op goede gronden op het standpunt gesteld heeft dat het behoud van de leefbaarheid van het stadscentrum en het voorkomen van leegstand in binnenstedelijk gebied, noodzakelijk zijn voor de bescherming van het stedelijk milieu en een dwingende reden van algemeen belang vormen die branchering in het perifere winkelgebied rechtvaardigt.

Ten aanzien van de evenredigheid signaleert de Afdeling meer obstakels. Het Hof geeft in haar arrest aan dat het aan de regulerende overheid is, om de ingenomen stelling over de effectiviteit van de maatregel te onderbouwen aan de hand van een analyse met specifieke gegevens. De raad is daarin naar het oordeel van de Afdeling niet geslaagd, nu men zich alleen op algemene ervaringsregels heeft

beroepen. De raad had bijvoorbeeld resultaten van onderzoek naar de effectiviteit van ruimtelijk detailhandelsbeleid op landelijk, provinciaal of lokaal niveau, of gegevens ontleend aan koopstromenonderzoek, voor zover deze onderzoeken toepasbaar zijn op de specifieke situatie in Appingedam, in ogenschouw kunnen nemen. Er ontbreekt een analyse van de geschiktheid van de door de raad genomen maatregel. Hoewel de Afdeling door laat schemeren dat de maatregelen los van de brancheringsregeling wellicht niet voldoende zijn om het legitieme doel van de gemeente, namelijk het voorkomen van leegstand tegen te gaan, kan niet worden uitgesloten dat minder verstreckende maatregelen toch ook doelmatig kunnen zijn.

Gevolg is dat de Afdeling zich niet kan uitlaten over de vraag of de raad redelijkerwijs heeft kunnen concluderen dat de opgenomen brancheringsregeling niet verder gaat dan nodig is om het beoogde doel te bereiken en dat doel niet met andere, minder beperkende maatregelen kan worden bereikt.

Vervolg

Via een bestuurlijke lus zet de Afdeling de gemeente Appingedam weer aan het werk. De algemene veronderstellingen zijn niet genoeg, er zal 'echt' onderzoek moeten volgen. De gemeente krijgt daarvoor 26 weken de tijd, daarna zal een einduitspraak volgen, waarin de Afdeling meer duidelijk zal maken over de invulling van het evenredigheids criterium zoals geformuleerd in de Dienstenrichtlijn en het arrest van het Hof.

Mr. J.J. Karens

Voor de volledige tekst van deze uitspraak klik [hier](#).

Bron: ABRvS 20 juni 2018, ECLI:NL:RVS:2018:2062

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Aan

De Minister voor Milieu en
Wonen

Van

5.1.2.e

DGBRW

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

5.1.2.e

T 5.1.2.e

Datum

17 oktober 2019

Kenmerk

2022-0000674343

Bijlage(n)

1

Samengewerkt met

EB

EZK, IPO, VNG en

Retail

Commented [5.1.2.e]: 19/11 5.1.2.e

nota

Handreiking 'Dienstenrichtlijn en ruimtelijke ordening'

Aanleiding

In de zaak Visser Vastgoed Beleggingen – gemeente Appingedam heeft het Europese Hof van Justitie bepaald dat de Dienstenrichtlijn van toepassing is op bestemmingsplannen en (provinciale) verordeningen. Aangezien deze uitspraak bij provincies en gemeenten veel vragen oproept, heeft de staatssecretaris van EZK, bij brief van 4 december 2018 (31579-26), mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, aangekondigd dat er een handreiking zou worden opgesteld. Deze handreiking is nu gereed en zal ter informatie naar de Tweede Kamer worden gestuurd.

Advies/actie

Graag uw akkoord op het, mede namens u, verzenden van de handreiking naar de Tweede Kamer door de staatssecretaris van EZK.

Kern

- Het betreft het gestand doen van een toezegging aan de Tweede Kamer;
- De handreiking is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met EZK, IPO, VNG en de Retailagenda. BZK (DRO) had hierbij een coördinerende rol;
- Op 10 oktober stond de handreiking centraal op een drukbezocht symposium; hieraan is in de vakpers ruim aandacht besteed;
- De handreiking is te vinden op www.infomil.nl/dienstenrichtlijn.

Toelichting

De gemeente Appingedam heeft in het bestemmingsplan 'Stad Appingedam' bepaald dat het 'Woonplein' alleen bestemd is voor volumineuze detailhandel. Volgens Visser Vastgoed Beleggingen (VVB) belemmert de gemeente hiermee de vestiging van detailhandel en is het bestemmingsplan op dit punt in strijd met de artikelen 9 en 10 van de Dienstenrichtlijn, die voorzien in regels rondom het vaststellen van vergunningstelsels- en voorwaarden. VVB is bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Abrs) in beroep gegaan tegen de vaststelling van het bestemmingsplan.

Naar aanleiding van een prejudiciële vraag van de Abrs heeft het Europese Hof van Justitie bij uitspraak van 30 januari 2018 aangegeven dat de Dienstenrichtlijn van toepassing is op de verkoop van goederen, op zuiver interne situaties (dat wil zeggen situaties waarbij er geen sprake is van een grensoverschrijdende dienst) en op brancheringsregelingen in bestemmingsplannen. Daarbij geeft het Hof aan dat het stellen van beperkingen aan detailhandel, bijvoorbeeld in de vorm van een

Datum
17 oktober 2019
Kenmerk
2022-0000674343

brancheringsregeling, gerechtvaardigd kan zijn indien hier (1) een dwingende reden van algemeen belang voor is, die (2) non-discriminatoir wordt toegepast en (3) noodzakelijk en evenredig is om het doel te bereiken.

Als gevolg van deze uitspraak zullen provincies en gemeenten die in hun verordeningen of bestemmingsplannen regels willen opnemen die specifiek de toegang tot en de uitoefening van een dienstenactiviteit reguleren, goed moeten motiveren waarom aan deze voorwaarden wordt voldaan. In de zaak Appingedam - VVB heeft de Afsr geoordeeld dat de regeling in het bestemmingsplan voldoende is gemotiveerd en in stand blijft.

Aangezien er veel onduidelijkheid bestaat over de wijze waarop het opnemen van dergelijke regels gemotiveerd kan worden en welke aanvullende onderzoeken hieraan ten grondslag moeten worden gelegd, hebben EZK en BZK, in nauwe samenwerking met IPO, VNG, de Retailagenda en enkele onafhankelijke experts, een handreiking opgesteld, waarin wordt aangegeven hoe dit kan worden aangepakt.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan
Van Minister Ollongren

5.1.2.e

DGBRW
Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

5.1.2.e

T 5.1.2.e

Datum
8 november 2018

Kenmerk
2023-0000039889

nota

5.1.2.e Vastgoed Beleggingen

Aanleiding/probleemstelling

Bij het Algemeen Overleg met betrekking tot de evaluatie van de Winkeltijdenwet op 1 februari 2018 heeft de staatssecretaris van EZK desgevraagd toegezegd om de Tweede Kamer schriftelijk te informeren over de gevolgen van de uitspraak van het (Europese) Hof van Justitie inzake Visser Vastgoed Beleggingen (VVB). Aangezien deze gevolgen mede het bestemmingsplan en de ruimtelijke ordening betreffen, ligt het in de rede dat de brief mede namens u wordt verzonden.

Commented [5.1.2.e]: 13/11 5.1.2.e

Advies/actie

Akkoord gaan met de brief van de staatssecretaris van EZK mede namens u.

Betrokken BZK onderdelen

DRO, EB, CZW

Toelichting

Naar aanleiding van een prejudiciële vraag van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft het Europese Hof van Justitie bij uitspraak van 30 januari 2018 aangegeven dat de Dienstenrichtlijn van toepassing is op de verkoop van goederen, op zuiver interne situaties (dat wil zeggen situaties waarbij er geen sprake is van een grensoverschrijdende dienst) en op brancheringsregelingen in bestemmingsplannen. Daarbij geeft het Hof aan dat het stellen van beperkingen aan detailhandel, bijvoorbeeld in de vorm van een brancheringsregeling, gerechtvaardigd kan zijn indien hier (1) een dwingende reden van algemeen belang voor is, die (2) non-discriminatoir wordt toegepast en (3) noodzakelijk en evenredig is om het doel te bereiken. De gevolgen van deze uitspraak zijn nog niet helemaal duidelijk. In ieder geval zullen decentrale overheden die in hun verordeningen of bestemmingsplannen regels willen opnemen die specifiek de toegang tot en de uitoefening van een dienstenactiviteit reguleren, goed moeten motiveren waarom aan deze voorwaarden wordt voldaan.

De gemeente Appingedam heeft in het bestemmingsplan 'Stad Appingedam' bepaald dat het 'Woonplein' alleen bestemd is voor volumineuze detailhandel. Volgens Visser Vastgoed Beleggingen (VVB) belemmert de gemeente hiermee de vestiging van detailhandel en is het bestemmingsplan op dit punt in strijd met de artikelen 9 en 10 van de Dienstenrichtlijn, die voorzien in regels rondom het vaststellen van vergunningstelsels- en voorwaarden.

Aangezien er veel onduidelijkheid bestaat over de wijze waarop het opnemen van dergelijke regels gemotiveerd kan worden en welke aanvullende onderzoeken hier

Datum
8 november 2018
Kenmerk
2023-0000039889

eventueel aan ten grondslag moeten worden gelegd, zijn EZK en BZK voornemens om hiervoor een handreiking op te stellen. Deze handreiking zal tot stand komen in samenwerking met IPO en VNG en enkele onafhankelijke experts.

In de brief wordt verder kort aandacht besteed aan de gevolgen van de uitspraak van het Hof voor de lopende onderhandelingen inzake de 'Notificatierichtlijn ten aanzien van Diensten'. Deze richtlijn moet artikel 15, zevende lid, van de Dienstenrichtlijn vervangen en moet volledig voorzien in de notificatieverplichtingen en -procedures ten aanzien van de Dienstenrichtlijn. Uitgangspunt is dat regels die mogelijk (negatieve) gevolgen hebben voor het vrij verkeer van diensten voorafgaand aan hun inwerkingtreding ter beoordeling aan de Europese Commissie en de overige lidstaten worden voorgelegd. Door de uitspraak van het Hof is duidelijk geworden dat dat ook geldt indien dergelijke regels zijn opgenomen in bestemmingsplannen (in de toekomst: omgevingsplannen) of (provinciale) verordeningen. Momenteel worden deze door Nederland niet (individueel) genotificeerd. De inzet van Nederland en vrijwel alle overige lidstaten is erop gericht om voor ruimtelijke regels een uitzondering van de notificatieplicht op te nemen, die na de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan worden gecontinueerd.

Politieke context

Op dit dossier wordt nauw samengewerkt met EZK, IPO en VNG. Er bestaat nog veel onduidelijkheid over de gevolgen van de uitspraak van het Hof. Middels deze brief en de toegezegde handreiking wordt gepoogd de onduidelijkheden zoveel mogelijk weg te nemen.

Communicatie

Behoudens de brief aan de Tweede Kamer vindt geen communicatie plaats.

Min Menw

63718
20/11Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

TER ONDERTEKENING

Aan

De Minister voor Milieu en
Wonen

Van

S.1.2.e

nota

Handreiking 'Dienstenrichtlijn en ruimtelijke ordening'

DGBRW

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

S.1.2.e

T (S.1.2.e)

Datum

17 oktober 2019

Kenmerk

2019-000551846

Bijlage(n)

1

Samengewerkt met

EB

EZK, IPO, VNG en

Retail

Met opmerkingen [S.1.2.e]: 19/11 [S.1.2.e]

Aanleiding

In de zaak Visser Vastgoed Beleggingen – gemeente Appingedam heeft het Europese Hof van Justitie bepaald dat de Dienstenrichtlijn van toepassing is op bestemmingsplannen en (provinciale) verordeningen. Aangezien deze uitspraak bij provincies en gemeenten veel vragen oproept, heeft de staatssecretaris van EZK, bij brief van 4 december 2018 (31579-26), mede namens de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, aangekondigd dat er een handreiking zou worden opgesteld. Deze handreiking is nu gereed en zal ter informatie naar de Tweede Kamer worden gestuurd.

Advies/actie

Graag uw akkoord op het, mede namens u, verzenden van de handreiking naar de Tweede Kamer door de staatssecretaris van EZK.

Kern

- Het betreft het gestand doen van een toezegging aan de Tweede Kamer;
- De handreiking is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met EZK, IPO, VNG en de Retailagenda. BZK (DRO) had hierbij een coördinerende rol;
- Op 10 oktober stond de handreiking centraal op een drukbezocht symposium; hieraan is in de vakpers ruim aandacht besteed;
- De handreiking is te vinden op www.infomil.nl/dienstenrichtlijn.

Toelichting

De gemeente Appingedam heeft in het bestemmingsplan 'Stad Appingedam' bepaald dat het 'Woonplein' alleen bestemd is voor volumineuze detailhandel. Volgens Visser Vastgoed Beleggingen (VVB) belemmert de gemeente hiermee de vestiging van detailhandel en is het bestemmingsplan op dit punt in strijd met de artikelen 9 en 10 van de Dienstenrichtlijn, die voorzien in regels rondom het vaststellen van vergunningstelsels- en voorwaarden. VVB is bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Abrs) in beroep gegaan tegen de vaststelling van het bestemmingsplan.

Naar aanleiding van een prejudiciële vraag van de Abrs heeft het Europese Hof van Justitie bij uitspraak van 30 januari 2018 aangegeven dat de Dienstenrichtlijn van toepassing is op de verkoop van goederen, op zuiver interne situaties (dat wil zeggen situaties waarbij er geen sprake is van een grensoverschrijdende dienst) en op brancheringsregelingen in bestemmingsplannen. Daarbij geeft het Hof aan dat het stellen van beperkingen aan detailhandel, bijvoorbeeld in de vorm van een

aakkoord.
R.

Datum
17 oktober 2019
Kenmerk
2019-0000551846

brancheringsregeling, gerechtvaardigd kan zijn indien hier (1) een dwingende reden van algemeen belang voor is, die (2) non-discriminatoir wordt toegepast en (3) noodzakelijk en evenredig is om het doel te bereiken.

Als gevolg van deze uitspraak zullen provincies en gemeenten die in hun verordeningen of bestemmingsplannen regels willen opnemen die specifiek de toegang tot en de uitoefening van een dienstenactiviteit reguleren, goed moeten motiveren waarom aan deze voorwaarden wordt voldaan. In de zaak Appingedam - VVB heeft de Afsr geoordeeld dat de regeling in het bestemmingsplan voldoende is gemotiveerd en in stand blijft.

Aangezien er veel onduidelijkheid bestaat over de wijze waarop het opnemen van dergelijke regels gemotiveerd kan worden en welke aanvullende onderzoeken hieraan ten grondslag moeten worden gelegd, hebben EZK en BZK, in nauwe samenwerking met IPO, VNG, de Retailagenda en enkele onafhankelijke experts, een handreiking opgesteld, waarin wordt aangegeven hoe dit kan worden aangepakt.

Overzicht publicaties naar aanleiding van lancering handreiking 'Dienstenrichtlijn en ruimtelijke ordening'.

<https://www.retailinsiders.nl/updates/bericht/handreiking-dienstenrichtlijn-en-ruimtelijke-ordening>

<https://www.recht.nl/nieuws/milieurecht/5d9f4b6753420f177263/handreiking-dienstenrichtlijn-en-ruimtelijke-ordening/>

<https://vng.nl/onderwerpenindex/ruimte-en-wonen/ro-wet-en-regelgeving/nieuws/dienstenrichtlijn-en-ruimtelijke-ordening-handreiking>

<https://www.omgevingsweb.nl/nieuws/op-10-oktober-2019-is-in-den-haag-de-handreiking-dienstenrichtlijn-en-ruimtelijke-ordening-gepresenteerd>

<https://www.stadszaken.nl/ruimte/retail/2392/nieuwe-handreiking-helpt-overheden-brancheringsbeleid-te-toetsen-en-onderbouwen>

<https://www.infomil.nl/onderwerpen/ruimte/ruimtelijke/wet-ruimtelijke/bestemmingsplan/bestemmingsplan-dienstenrichtlijn/>

<https://retailland.nl/lancering-handreiking-dienstenrichtlijn-en-ruimtelijke-ordening/>

Van: 5.12.a
Aan: 5.12.a
Cc: 5.12.a; 5.12.a
Onderwerp: RE: eis of vergunning in Dienstenrichtlijn
Datum: dinsdag 6 oktober 2020 15:02:18
Bijlagen: image001.png

Ha 5.12.a,

Thanks, ik kom tot dezelfde conclusie op basis van het arrest in Cali Apartments. De angel zit hem met name bij de registratieplicht. Overweging 39 van de Dienstenrichtlijn stelt dat een registratieplicht onder het begrip 'vergunningstelsel' kan vallen; tegelijkertijd stelt onze eigen MvT op p18 dat de registratieplicht gezien moet worden als een 'eis' onder de Dienstenrichtlijn. De MvT stelt verder dat de meld- en vergunningplicht onder het begrip 'vergunning' valt. Dus vooral rondom de registratieplicht ben ik nu in dubio ☺

Alles overwegende zou ik de volgende redenering eens juridisch willen testen:

- wij maken het als Rijksoverheid voor gemeenten mogelijk om een vergunningstelsel op te tuigen, vallend onder het begrip 'vergunningstelsel' uit de Dienstenrichtlijn;
- hierbij worden we gesteund door het arrest Cali Apartments;
- binnen dit vergunningstelsel zijn er een aantal instrumenten waar gemeenten gebruik van kunnen maken: de registratie-, meld-, en/of vergunningplicht. Dit past binnen de uitleg zoals opgenomen in overweging 39 van de Dienstenrichtlijn en wordt ook door Europa Decentraal als zodanig omschreven:
<https://europadecentraal.nl/onderwerp/diensten-richtlijn/vergunningstelsels-en-eisen/voorschriften-vergunningstelsels/>.

Mijn vraag aan jullie zou zijn of deze redenering houdbaar is, met het arrest Cali Apartments in het achterhoofd?

Groet,

5.12.a

Van: 5.12.a <5.12.a>; @minbzk.nl>

Verzonden: dinsdag 6 oktober 2020 14:47

Aan: 5.12.a <5.12.a> @minbzk.nl>

CC: 5.12.a <5.12.a> @minbzk.nl>; 5.12.a

<5.12.a> @minbzk.nl>

Onderwerp: eis of vergunning in Dienstenrichtlijn

5.12.a

Naar aanleiding van je vraag of het wetsvoorstel moet genotificeerd worden als een vergunningsstelsel of als een eis op basis van de Dienstenrichtlijn. Met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid is in de Wet toeristische verhuur van woonruimte ook sprake van een vergunningsstelsel omdat bij de vergunningplicht personen die een dergelijke dienst van verhuur van onroerend goed willen verrichten een procedure moeten volgen waarbij zij bij een bevoegde instantie stappen teneinde een formele beslissing te verkrijgen die hun toegang tot deze dienstenactiviteit verleent alsook het recht om die uit te oefenen. Of dit ook het geval is bij de meld- en registratieplicht is niet op basis van deze uitspraak uitsluitend te geven. Bij deze verplichtingen moeten personen die een dergelijke dienst van verhuur van onroerend goed willen verrichten wel een procedure te volgen, maar is geen formele beslissing van een bevoegde instantie vereist.

Ik kom tot deze conclusie op basis van de volgende onderdelen van het arrest Callis Apartments

In artikel 4, onder 6 en 7 van de Dienstenrichtlijn zijn "vergunning" en "eis" gedefinieerd als

- 6) „vergunningstelsel”: elke procedure die voor een dienstverrichter of afnemer de verplichting inhoudt bij een bevoegde instantie stappen te ondernemen ter verkrijging van een formele of stilzwijgende beslissing over de toegang tot of de uitoefening

van een dienstenactiviteit;

7) „eis”: elke verplichting, verbodsbepaling, voorwaarde of beperking uit hoofde van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten of voortvloeiend uit de rechtspraak, de administratieve praktijk, de regels van beroepsorden of de collectieve regels van beroepsverenigingen of andere beroepsorganisaties, die deze in het kader van de hun toegekende juridische bevoegdheden hebben vastgesteld; regels vastgelegd in collectieve arbeidsovereenkomsten waarover door de sociale partners is onderhandeld, worden als zodanig niet als eisen in de zin van deze richtlijn beschouwd;

De toepassing wordt in dit arrest als volgt beargumenteerd:

Bij een vergunning zijn de artikelen 9 tot en met 13 van toepassing.

Artikel 9 van deze richtlijn bepaalt in lid 1:

De lidstaten stellen de toegang tot en de uitoefening van een dienstenactiviteit niet afhankelijk van een vergunningstelsel, tenzij aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- a) het vergunningstelsel heeft geen discriminerende werking jegens de betrokken dienstverrichter;
- b) de behoefte aan een vergunningstelsel is gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang;
- c) het nagestreefde doel kan niet door een minder beperkende maatregel worden bereikt, met name omdat een controle achteraf te laat zou komen om werkelijk doeltreffend te zijn.”

Artikel 10 van deze richtlijn bepaalt in de leden 1, 2 en 7:

1. Vergunningstelsels zijn gebaseerd op criteria die beletten dat de bevoegde instanties hun beoordelingsbevoegdheid op willekeurige wijze uitoefenen.
2. De in lid 1 bedoelde criteria zijn:
 - a) niet-discriminatoire;
 - b) gerechtvaardigd om een dwingende reden van algemeen belang;
 - c) evenredig met die reden van algemeen belang;
 - d) duidelijk en ondubbelzinnig;
 - e) objectief;
 - f) vooraf openbaar bekendgemaakt;
 - g) transparant en toegankelijk.
- [...]
7. Dit artikel doet geen afbreuk aan de toedeling van de bevoegdheden, op lokaal of regionaal niveau, van de instanties die in de betrokken lidstaat vergunningen verlenen.”

Artikel 13, lid 1, van richtlijn 2006/123 luidt:

De vergunningsprocedures en -formaliteiten zijn duidelijk, worden vooraf openbaar gemaakt en bieden de aanvragers de garantie dat hun aanvraag objectief en onpartijdig wordt behandeld.

De **artikelen 14 en 15** van richtlijn 2006/123 handelen over „verboden of aan een *beoordeling onderworpen eisen*”.

Artikel 14 somt de eisen op waarvan de lidstaten de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit op hun grondgebied niet afhankelijk mogen stellen.

Artikel 15 verplicht de lidstaten met name om te onderzoeken of hun rechtsstelsel de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit onderwerpt aan de naleving van een of meer van de in lid 2 van dit artikel bedoelde eisen en om, in voorkomend geval, erop toe te zien dat die eisen verenigbaar zijn met de in lid 3 van dit artikel genoemde voorwaarden.

Overwegingen in het arrest:

49. „vergunningstelsel” in de zin van artikel 4, punt 6, van richtlijn 2006/123 onderscheidt zich dus van een „eis” in de zin van artikel 4, punt 7, doordat het stappen vanwege de dienstverrichter impliceert en een formeel besluit waarbij de bevoegde instanties de activiteit van de dienstverrichter toestaan (zie in die zin arrest van 30 januari 2018, X en Visser, C-360/15 en C-31/16, EU:C:2018:44, punt 115).

51. Aldus verplicht deze regeling personen die een dergelijke dienst van verhuur van onroerend goed willen verrichten om een procedure te volgen waarbij zij bij een bevoegde instantie stappen moeten ondernemen teneinde een formele beslissing te verkrijgen die hun toegang tot deze dienstenactiviteit verleent alsook het recht om die uit te oefenen.

52. De betrokken regeling moet dan ook worden beschouwd als een regeling die een „vergunningstelsel” in de zin van artikel 4, punt 6, van richtlijn 2006/123 invoert dat aan de voorwaarden van afdeling 1 van hoofdstuk III van deze richtlijn moet voldoen (zie naar analogie arrest van 4 juli 2019, Kirschstein, C-393/17, EU:C:2019:563, punt 64), en dus niet als een „eis” in de zin van artikel 4, punt 7, ervan.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

Senior juridisch adviseur en wetgevingsjurist

cid:image001.png@01CBB622.91892A60

Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving
Afdeling Wonen en Rijksdienst

5.1.2.e

Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

Secretaresse 5.1.2.e | 5.1.2.e @minbzk.nl | 0704266058

5.1.2.e @minbzk.nl

<http://www.rijksoverheid.nl/ministeries/bzk>

<https://www.facebook.com/minbzk>

Bij een bezoek aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dient u een geldig legitimatiebewijs mee te nemen.

Van: 5.1.2.e - DGRW
Aan: 5.1.2.e - DGRW
Cc: 5.1.2.e - DGRW; 5.1.2.e - DGRW
Onderwerp: RE: Tbv MT Actua morgen: Uitspraak Europees Hof van Justitie | Retail & Dienstenrichtlijn
Datum: woensdag 7 maart 2018 17:54:44
Bijlagen: image002.jpg

5.2.1 . Morgen heb ik daarom overleg met 5.1.2.e om te bekijken of hij dat kan doen met mij, zoals 5.1.2.e en ik vorige doorlichting hebben gedaan. Tot nu toe schuift hij echter alles naar 5.1.2.e en mij. Dus daar ga ik ook duidelijkheid over vragen.

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.1.2.e - DGRW <5.1.2.e@minienm.nl>
Datum: woensdag 07 mrt. 2018 5:33 PM
Aan: 5.1.2.e - DGRW <5.1.2.e@minienm.nl>
Kopie: 5.1.2.e - DGRW <5.1.2.e@minienm.nl>, 5.1.2.e - DGRW <5.1.2.e@minienm.nl>
Onderwerp: RE: Tbv MT Actua morgen: Uitspraak Europees Hof van Justitie | Retail & Dienstenrichtlijn

Dank! ik heb het kort gemeld.
 Ik hoor graag hoe dit verder gaat.
 Wat betreft doorlichten van provinciale plannen is wellicht samenwerking met IPO mogelijk?
 Of moeten we dat juist strikt scheiden?

5.2.1

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Van: 5.1.2.e - DGRW
Verzonden: dinsdag 6 maart 2018 17:54
Aan: 5.1.2.e - DGRW <5.1.2.e@minienm.nl>
CC: 5.1.2.e - DGRW <5.1.2.e@minienm.nl>, 5.1.2.e - DGRW <5.1.2.e@minienm.nl>
Onderwerp: Tbv MT Actua morgen: Uitspraak Europees Hof van Justitie | Retail & Dienstenrichtlijn

Beste 5.1.2.e

In overleg met 5.1.2.e mail ik je de volgende informatie om te delen in het MT actua morgen. Punt 3 en 4 brengen (mogelijk) kosten mee voor DRO. Daar kom ik nog op terug zodra ik meer weet over de mogelijke aanpak.

Kern uitspraak Europees Hof van Justitie (HvJ): retail is een dienst

Op 30 januari jl. heeft het HvJ geantwoord op prejudiciële vragen van de Hoge Raad en de afdeling bestuursrechtspraak Raad van State. De uitspraak gaat over de relatie tussen eisen in een bestemmingsplan aan detailhandel en de Dienstenrichtlijn (casus Appingedam/Visser Vastgoed; schoenenwinkel Bristol mag zich van de gemeente niet vestigen op een PDV/GDV locatie). Tot nu toe was de lijn dat retail valt onder het vrij verkeer van goederen. Het HvJ oordeelt nu dat retail beschouwd moet worden als dienst

en daarmee onder de Dienstenrichtlijn valt.

Relevantie BZK:

Gemeenten en provincies zullen hun ruimtelijke keuzes voor het al dan niet toelaten van retail (zowel mbt ruimtelijke plannen als vergunningen) zorgvuldiger dan voorheen moeten onderbouwen en motiveren. Vanuit de Cie wordt dan vooral gekeken naar non-discriminatie, noodzaak en proportionaliteit, maar we zullen ook aandacht moeten besteden aan de criteria die voortkomen uit het arrest Spanje (noodzakelijk, objectief, ondubbelzinnig, vooraf bekend, non-discriminatoire, transparant, toegankelijk, consistent, systematisch, proportioneel, coherent, evenredig, kwantitatief en kwalitatief onderbouwd beleid). Economische motieven mogen geen rol spelen in de ruimtelijke besluitvorming.

Met de Ladder voor duurzame verstedelijking stimuleren we zorgvuldig ruimtegebruik. En via de Retailagenda zetten we in op vitale winkelgebieden en het terugdringen van de winkelvoorraad in Nederland (incl aanpak leegstand). Alle activiteiten die in dat kader plaatsvinden moeten Europaproof zijn (schijn niet tegen hebben), zodat de Dienstenrichtlijn geen roet in het eten kan gooien.

=> *bijlage*: de informerende nota van BZK directie Constitutionele Zaken en Wetgeving (d.d. 1 februari 2018; contactpersoon = 5.1.2.e). Deze is gestrand in de lijn, omdat M alleen nog besluitvormende nota's ontvangt.

Samenwerking EZK/IenM 2013-2017

EZ (directie Internationaal ivm Dienstenrichtlijn, directie Topsectoren ivm Retailagenda) en IenM (dRO 5.1.2.e; 5.1.2.e dGenP/ 5.1.2.e HBJZ/ 5.1.2.e) hebben in de periode 2013-2017 regelmatig contact gehad met de Europese Commissie over ruimtelijke ordening en retailvestigingsbeleid in het kader van de Dienstenrichtlijn. Aanleidingen waren het

- European Retail Action Plan (ERAP)
- de Europese pilot naar het Nederlands beleid n.a.v. klachten over de provinciale verordeningen en een Nederlands bestemmingsplan
- de zaak Decathlon Zuid-Holland

In dit kader hebben we als Rijk geconstateerd dat regionaal en lokaal ruimtelijk beleid niet per definitie strijdig is met de Dienstenrichtlijn, maar wel beter onderbouwd en gemotiveerd kan worden. De focus ligt vooral op het hanteren van ruimtelijke motieven waarom retail zich ergens wel/niet mag vestigen. En dat economische motieven in de ruimtelijke besluitvorming geen rol spelen.

Hoe verder?

1. TK-brief

Rond Pasen informeert de stas EZK de Tweede Kamer per brief over de gevolgen van de uitspraak van het HvJ. Dit heeft de stas toegezegd tijdens het AO Winkeltijdenwet. De EZK-cie is vooral geïnteresseerd in de gevolgen voor deze wet. Deze brief zal voor medeparaaf mBZK langskomen.

2. Informeel overleg

5.1.2.a

3. Informatieve publicatie 'het oranje boekje' over retail en de Dienstenrichtlijn.

Dit is de publicatie die we 2 jaar geleden wilden maken waar toen geen draagvlak voor was bij IPO, VNG, Europa Decentraal ('geen noodzaak'). BZK en EZK gaan deze nu alsnog maken. Ik neem contact op met deze partijen om in maart nog bij elkaar te komen. In de TK-brief kondigen we namelijk aan dat deze publicatie er gaat komen in de gekleurde boekjesreeks van de Retailagenda. We willen niet dat dit als verrassing komt voor deze partijen. En we hopen op hun medewerking. In de DRO-

begrotingsplannen is nog niet rekening gehouden met de kosten voor deze publicatie. Voorstel is dat BZK en EZK de kosten delen. Verwachte kosten: nog niet bekend. Na publicatie van het boekje kunnen we in het kader van de Retailagenda evt. regionaal bijeenkomsten organiseren over dit onderwerp al naar de gelang de behoefte.

4. Doorlichting provinciale plannen.

Dit hebben we (HBJZ/DRO) in 2016 gedaan. Op Zuid-Holland na waren de plannen toen niet tegenstrijdig, maar lieten wel te wensen over qua Europaproof. Actualisatie is nodig, omdat diverse provinciale plannen inmiddels herzien zijn. Vanuit de Retailagenda gaan de provincies steeds meer regionale regie voeren. Hun beleid is tot nu toe vooral leidend voor het gemeentelijk beleid op de PDV/GDV-locaties. De meeste Cie-opmerkingen gaan over strijdigheid van het PDV/GDV-beleid met de Dienstenrichtlijn. We moeten bekijken of 5.1.2.e en ik dit samen doen of dat we dit uitbesteden (laatste kost geld). 5.1.2.e gaf aan dit te kunnen doen als toegevoegd onderzoeker aan de UU. Vanuit IenW kan hij deze rol niet meer vervullen.

5. Mededeling Cie en Retail Restrictiveness Indicator (RRI)

In april verwacht de Cie met een Mededeling te komen met daarin de filosofie van de Cie over handelsvestiging en operationele regels. De uitspraak van het HvJ wordt hierin meegenomen. Tijdens de Expertmeeting Dienstenrichtlijn (februari) heeft de Cie de voorlopige resultaten gepresenteerd van de herijkte studie 'Operational restrictions in the retail sector in the EU – Analysis of burdens to retailers'. Vooralsnog zitten daar geen retailvestigingszaken in. De Cie zelf presenteerde het plan om een Retail Restrictiveness Indicator (RRI) te ontwikkelen. Uit het verslag maken EZK en ik op dat die wel relevant kan worden voor ons ruimtelijk beleid en regelgeving (Wro/Ow). EZK doet navraag naar de Mededeling en de RRI.

Groeten,

5.1.2.e 5.1.2.e

Team Krimp en Leegstand: detailhandel
Rijkstiger | creatief en visueel facilitator | dialoogbegeleider
*TIGERs helpen het Rijk creatiever, innovatiever en faciliterend te werken
en daarmee beter toegerust te zijn op wat de samenleving van de overheid vraagt.*

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directoraat-Generaal Bestuur, Ruimte en Wonen | Directie Ruimtelijke Ordening
Postbus 20901, 2500 EX Den Haag | Bezoekadres: Rijnstraat 8 Den Haag
5.1.2.e @minienm.nl 5.1.2.e | afwezig: woensdag

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

**Openbaar Bestuur en
Democratie**
Kwaliteit en Kaderstelling
Bestuur

Schedeldoekshaven 200
2511 EZ Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.minbzk.nl

Contactpersoon

5.12.e

T 5.12.e

5.12.e ilnbzk.nl

Kenmerk
2010-000035171

Datum 19 januari 2010
Betreft De Dienstenrichtlijn: nazending Handleiding Notificatie

Geachte

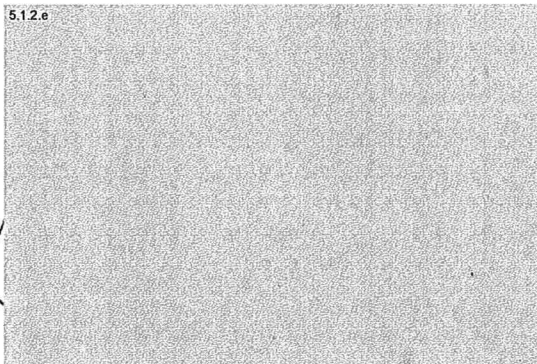
Medio december 2009 heeft u de digitale versie van de ICER-Handleiding notificatie onder de Dienstenrichtlijn reeds in kunnen zien. In mijn brief d.d. 15 december (kenmerk 2009-0000735957) 2009 kondigde ik aan dat u de gedrukte versie in januari 2010 als nazending zou ontvangen.

Het is mij dan ook een genoegen u nu een gedrukt exemplaar aan te bieden van de van de Handleiding Notificatie onder de Dienstenrichtlijn.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,

5.12.e

020222010

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: Schaarse vergunningen
Datum: maandag 23 september 2019 18:15:29
Bijlagen: Is een gedoogverklaring een schaars publiek recht

Verzonden vanaf mijn telefoon van Huawei Mobile

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
KoninkrijksrelatiesAan
Van

mBZK

5.1.2.e

5.1.2.e

Constitutionele Zaken en
WetgevingAfdeling Juridisch
Adviseur/Afd. Wonen en
Rijksdienst

Contactpersoon

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.d.2.e

en

nota

Uitspraak HofvJustitie bestemmingsplan, leges en
dienstenrichtlijn

Datum

1 februari 2018

Kenmerk

2023-0000039897

Aanleiding/probleemstelling

Het Hof van Justitie van de EU (HvJ) heeft op 30 januari geantwoord op prejudiciële vragen van de Hoge Raad en van de Afdeling bestuursrechtspraak Raad van State in twee gevoegde zaken. De uitspraak gaat over de relatie tussen eisen in een bestemmingsplan aan detailhandel en de Dienstenrichtlijn (Appingedam C-31/16) en over de relatie tussen leges voor glasvezelkabels, diverse telecomrichtlijnen en de Dienstenrichtlijn (Amersfoort C-360/15). Het HvJ oordeelt dat detailhandel onder de Dienstenrichtlijn valt. De eisen in rijksregeling en in bestemmingsplannen aan detailhandel moeten voldoen aan de voorwaarden van de Dienstenrichtlijn. Leges voor kabels voor telecommunicatie vallen niet onder de Dienstenrichtlijn maar onder de telecomrichtlijnen.

Advies/actie

Terughoudendheid. De Hoge Raad en de Afdeling bestuursrechtspraak moeten nog oordelen in de zaken nu het Hof van Justitie uitleg heeft gegeven over de Dienstenrichtlijn. Interdepartementaal wordt nog gestudeerd op de precieze gevolgen van dit arrest.

Betrokken BZK onderdelen

CZW en RO

Toelichting

De **gemeente Appingedam** stelt beperkingen in het bestemmingsplan aan de vestiging van bepaalde volumineuze detailhandel in de binnenstad/een specifiek winkelgebied. Een winkelketen heeft hiertegen beroep aangetekend en beroept zich op de Dienstenrichtlijn.

Het HvJ heeft als volgt geoordeeld:

1. detailhandel in goederen valt onder het bereik van de Dienstenrichtlijn en deze regels zijn ook van toepassing op een situatie die zich binnen één lidstaat afspeelt; de veronderstelling was dat detailhandel onder het vrij verkeer van goederen viel.

2. regels in bestemmingsplannen over (niet-volumineuze) detailhandel in geografische gebieden binnen de gemeente (de zogenoemde brancheringsregels) vallen onder de werking van de Dienstenrichtlijn; die regels zijn, mits wordt voldaan aan de gestelde voorwaarden over discriminatieverbod, noodzakelijkheid en evenredigheid, niet in strijd met de Dienstenrichtlijn.

De **gemeente Amersfoort** hanteert een tarief voor het instemmen met de aanleg van kabels in het kader van de Telecommunicatiewet. Bij dat tarief werd

Datum

1 februari 2018

Kenmerk

2023-0000039897

een hoger bedrag dan de kosten in rekening gebracht, ook om andere gemeentelijke kosten te kunnen betalen.

Het HvJ heeft als volgt geoordeeld:

1. de Dienstenrichtlijn is niet van toepassing op rechten die verschuldigd worden in verband met de rechten van de ondernemingen, die elektronische communicatienetwerken en -diensten mogen leveren, om kabels voor een openbaar elektronische-communicatienetwerk aan te leggen; hiervoor gelden de telecomrichtlijnen.
2. In een van de overwegingen wordt vaste rechtspraak aangehaald, dat lidstaten op grond van de machtigingsrichtlijn [inzake telecommunicatie] geen andere heffingen of vergoedingen voor de levering van elektronische-communicatienetwerken en -diensten mogen opleggen dan die waarin deze richtlijn voorziet.

Gevolgen

De eerste inschatting is dat de directe gevolgen van dit arrest beperkt zijn.

1. Wel lijkt het verstandig de gemeenten via de VNG te adviseren bij gelegenheid van wijziging of actualisering van bestemmingsplannen de regels te voorzien van een motivering op het punt van verenigbaarheid met de Dienstenrichtlijn. In sommige gevallen zal een dergelijke motivering mogelijk moeten worden gegeven in het kader van een gerechtelijke procedure met betrekking tot het bestemmingsplan.
2. EZK zal bij alle ministeries aandacht vragen voor het alsnog beoordelen van rijksregels op het gebied van (detail)handel in goederen op verenigbaarheid met de Dienstenrichtlijn. Naar eerste inschatting zal de BZK-regelgeving in orde zijn en wordt nog verder bezien.
3. Over de machtigingsrichtlijn telecommunicatie en leges bij vergunningen voor kabels is reeds langer overleg tussen EZK en BZK/RO gaande. U wordt hierover apart geïnformeerd.

Politieke context

Regels over detailhandel in bestemmingsplannen worden veelvuldig gebruikt door gemeenten om de leefbaarheid in binnensteden/kernen te waarborgen. Die regels zijn niet eerder getoetst aan de Dienstenrichtlijn. De meeste gemeenten zullen vanwege een zorgvuldige besluitvorming vanuit publiek belang kunnen motiveren dat de regels verenigbaar zijn met de Dienstenrichtlijn. Deze nieuwe lijn van het HvJ kan wel tot onzekerheid leiden bij gemeenten. Vanuit EZK en I&W (RO) heeft veelvuldig ambtelijk contact plaatsgevonden met Appingedam, Amersfoort en de VNG. Vragen vanuit het parlement over dit arrest zijn voorts niet uit te sluiten.

Communicatie

Na overleg met EZK en BZ is het advies passieve woordvoering met als lijn dat kennis is genomen van het arrest, dat het arrest de komende tijd nader zal worden bestudeerd op de mogelijke effecten voor het beleid van het Rijk en de decentrale overheden, en dat de Hoge Raad en de Afdeling eerst uitspraak doen. Wordvoering van de Afdeling Communicatie is reeds op de hoogte.

Docnr26

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Sent: Wed, 14 Mar 2018 10:39:56 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Subject: FW:
Attachments: RE: vraag regiobijeenkomstBaltus, 5.1.2.e discriminatoire bepalingen in streekplan, Handreiking ruimtelijke ordening en de dienstenrichtlijn.doc, Relatie regulering vestiging detailhandel en vrijheid van vestiging050110.doc

Van: 5.1.2.e (5.1.2.e)
Verzonden: vrijdag 23 februari 2018 14:47
Aan: 5.1.2.e
Onderwerp:
Gevoeligheid: Vertrouwelijk

Relatie regulering vestiging retailsector/detailhandel en vrijheid van vestiging, n.a.v. het van kracht worden van de Europese dienstenrichtlijn**Samenvatting**

- Er is aandacht gevraagd voor spanning tussen de vrijheid van vestiging enerzijds en de huidige regulering en praktijk van de toestemming voor vestiging in de retailsector/detailhandel anderzijds.
- De regulering op dit punt is inmiddels in lijn gebracht met het Europese recht door aanpassing van het Besluit Ruimtelijke Ordening van 2008 (Bro). Ook in de aanstaande Amvb Ruimte wordt rekening gehouden met het Europees recht.
- Risico bestaat nog bij de beoordelingen van verzoeken om afwijkingen of individuele wijzigingen van bestemmingsplannen etc. Hierbij kunnen nog steeds economische criteria worden gehanteerd die in strijd zijn met het Europese recht.
- Het voorstel is om dit nog eens expliciet bij decentrale overheden onder de aandacht te brengen.

Achtergrond

- Van diverse kanten wordt aandacht gevraagd voor de wijze waarop in Nederland door de overheid de vestiging van de retailsector/detailhandel plaatsvindt. Er wordt op gewezen dat zowel door de regelgeving als door feitelijk handelen in de praktijk, mogelijk strijd kan ontstaan met het Europese recht. Deze signalen komen zowel vanuit het bedrijfsleven, vanuit decentrale overheden, de literatuur als de Europese Commissie.
- Met name is van belang dat recentelijk bij de implementatie van de dienstenrichtlijn de Commissie hiervoor expliciet aandacht heeft gevraagd aan Nederland. In een aantal andere lidstaten heeft de Europese Commissie overigens reeds actie aangekondigd of ondernomen.
- De kern van de bezwaren bij de Europese Commissie was dat
 - de regelgeving gemeenten uitdrukkelijk de mogelijkheid biedt om in bestemmingsplannen de vestiging van nieuwe detailhandelsbedrijven en horeca te blokkeren wanneer dit ten koste zou kunnen gaan van reeds gevestigde branchebedrijven binnen de gemeentegrens. Dit zou met name worden gefaciliteerd door de onvoldoende geclausuleerde brancheringsmogelijkheid zoals opgenomen in het Bro van 2008;
 - bij de beoordelingen van verzoeken om afwijkingen of individuele wijzigingen van bestemmingsplannen, gemeenten economische toetsen en criteria hanteren met een discriminatoir en marktbelemmerend effect. Zo kunnen gemeenten van nieuwkomers eisen dat deze moeten aantonen dat er voldoende "marktruimte" is, d.w.z. dat gevestigde bedrijven geen grote concurrentie ervaren. Op grond van dergelijke onderzoeken kan een gemeente de vestiging weigeren of aanvullende eisen stellen aan bijvoorbeeld winkeloppervlakte of assortiment.

Probleemanalyse

- Beperkingen van de vrijheid van vestiging van ondernemingen, waaronder de retailsector en detailhandel, zijn op grond van het Europese recht niet zonder meer verboden. Deze beperkingen kunnen worden vastgelegd in bestemmingsplannen, beheerverordeningen, leefmilieuverordeningen etc. Of in beleidsregels hoe om te gaan met ontheffingsverzoeken van deze verordeningen.

- Aan deze beperkingen van de vrijheid van vestiging zullen wel altijd ruimtelijke ordeningsmotieven ten grondslag moeten liggen. De beperkingen kunnen in ieder geval niet worden gegrond op economische motieven zoals de wenselijkheid van concurrentiebeperking en het beschermen van reeds gevestigde economische actoren.
- Voor de dienstensector is dit nog eens expliciet vastgelegd in artikel 14, aanhef en onder 5, van de dienstenrichtlijn. Ook hier is weer vastgelegd dat dit verbod geen betrekking heeft op planningseisen waarmee geen economische doelen worden nagestreefd, maar die voortvloeien uit dwingende redenen van algemeen belang, zoals ruimtelijke kwaliteit, overlast, leegstand, bereikbaarheid van voorzieningen en leefbaarheid.
- Bij onvoldoende naleving van de vrijheid van vestiging ontstaat het risico van
 - inbreukprocedures door de Europese Commissie. De Commissie heeft dergelijke procedures al aangekondigd en heeft diverse lidstaten hiervoor al expliciet gewaarschuwd;
 - beroepszaken tegen weigeringen van planologische medewerking aan de vestiging van bedrijven. Het argument daarbij zal zijn dat de overheid op grond van verboden criteria de vergunning heeft geweigerd. Dit kunnen langdurige procedures zijn met een ongewisse afloop;
 - schadeplichtigheid van overheden wegens niet naleving van Europese verplichtingen.

Oplossingsrichting

- Een eerste stap is onlangs gezet door de aanpassing van het Bro. In artikel 1.1.2 is nu bepaald "Bij het stellen van regels in een bestemmingsplan, wijzigings- of uitwerkingsplan als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder a of b, van de wet, rijkbestemmingsplan als bedoeld in artikel 10.3 van de wet of beheersverordening, bij het nemen van een projectbesluit en bij de beslissing op een aanvraag om een ontheffing van een bestemmingsplan of van een beheersverordening wordt voorkomen dat strijdigheid ontstaat met artikel 14, aanhef en onder 5, van de dienstenrichtlijn"(zie Aanpassingsbesluit dienstenrichtlijn, Stbl. 2009, 500). Hierdoor is het verboden om in bestemmingsplannen bepalingen op te nemen die een ongelijke behandeling van individuele ondernemingen inhouden. Dat houdt in dat argumenten van concurrentiebeperking in het geheel geen rol mogen spelen bij het stellen van eisen aan de vestiging van bepaalde detailhandelsbranches. Aan de regels in bestemmingsplannen mogen uiteraard wel ruimtelijke ordeningsmotieven ten grondslag liggen, zoals het voorkómen van ontwikkelingen die ongewenst zijn vanuit overwegingen van ruimtelijke kwaliteit, overlast, bereikbaarheid van voorzieningen, leegstand en leefbaarheid. Inherent aan ruimtelijke ordening zijn ook economische afwegingen, maar deze afwegingen mogen niet zover gaan dat bij individuele besluiten de gevolgen voor de concurrentie meegenomen worden. De regelgeving op het gebied van de vrijheid van vestiging lijkt hiermee voldoende 'Europa-proof' te zijn. De Europese Commissie kan zich hier in vinden
- Een tweede stap kan liggen in het vergroten van het bewustzijn van overheden van de Europeesrechtelijke dimensie van beoordelingen van verzoeken om afwijkingen of individuele wijzigingen van bestemmingsplannen. Met name gaat het hierbij om de risico's aan te geven van het hanteren van economische toetsen en van criteria met een discriminatoir en marktbelemmerend effect, zoals het eisen dat de vergunningaanvrager moet aantonen dat er voldoende ruimte is op de markt of dat het reeds gevestigde bedrijfsleven een rol speelt bij de

toekenning van de vestigingsvergunning. Duidelijk zal moeten zijn dat beperkingen aan de vestiging zijn gegrond op dwingende redenen van publiek belang en niet zijn gebaseerd op economische of concurrentiële criteria.

Vervolgacties

In overleg tussen de betrokken departementen en de koepelorganisaties van decentrale overheden komen tot een tekst die voor de decentrale overheden de feiten nog eens op rijtje zet. Wat mag Europeesrechtelijk wel en wat niet, wat zijn de risico's, welke motiveringen kunnen worden gebruikt etc. Hiervoor is al het nodige materiaal beschikbaar (zie bijvoorbeeld de handreiking van de VNG-werkgroep ruimtelijke ordening en gronduitgifte). Dit zou kunnen worden geactualiseerd. Daarna decentrale overheden nog eens expliciet hierop wijzen door middel van een circulaire of een ledenbrief. Een aanleiding zou kunnen zijn de recente aanpassing van het Bro. Over de modaliteiten willen we graag met VNG en IPO doorpraten.

Docnr29

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Sent: Wed, 14 Nov 2018 18:20:22 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minbzk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minbzk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minbzk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minbzk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minbzk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minbzk.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Subject: RE: Definitieve versie brief Visser vastgoed
Attachments: DOMUS-18287323-v9-Kamerbrief_uitspraak_Visser_Vastgoed_.docx

Hi collega's,

Op verzoek van 5.1.2.e toch nog een kleine aanpassing onder het laatste kopje "vervolgstappen". Hieronder in platte tekst in geel de wijziging.

De zin uit de tweede alinea wordt weggehaald en vervangen in de eerste alinea.

Voor de volledigheid in de bijlage nog een schone versie, zoals hij bij ons nu in het systeem staat.

We wachten reactie van jullie en jullie minister af voordat hij hier verder de lijn in gaat.

Groetjes en fijne avond,

5.1.2.e

**

5.1.2.i, 5.2.1.i

5.1.2.e

Van: 5.12e

Verzonden: vrijdag 9 november 2018 12:59

Aan: 5.12e <5.12e@minez.nl>; 5.12e <5.12e@minbzk.nl>; '5.12e' <5.12e@minbzk.nl>; 5.12e <5.12e@minbzk.nl>; 5.12e - BZK' <5.12e@minbzk.nl>; '5.12e' <5.12e@minbzk.nl>; 5.12e <5.12e@minez.nl>; 5.12e (5.12e) <5.12e@minez.nl>; 5.12e (5.12e) <5.12e@minez.nl>; 5.12e <5.12e@minez.nl>; 5.12e (5.12e) <5.12e@minez.nl>

Onderwerp: Definitieve versie brief Visser vastgoed

Beste collega's,

Daar is 't ie dan! De definitieve versie van de Kamerbrief, zoals we hem zojuist aan de Staatssecretaris hebben aangeboden. Ik heb daarbij jullie laatste opmerkingen meegenomen en n.a.v. gesprek met onze SG de context en samenhang met notificatieprocedure en retailagenda expliciet genoemd.

Dan het proces, we hebben het er woensdag ook al even kort over gehad, maar zijn advies is om de brief voor het AO van 21 november uit te doen.

Helaas zorgt dat voor ons voor tijdsdruk om de brief op tijd getekend in de Kamer te krijgen.

Hopelijk gaat dit ook aan jullie kant lukken. Mocht onze BBR iets kunnen betekenen, dan horen we het graag.

Nogmaals veel dank voor de positieve samenwerking!

5.12e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.12e

Verzonden: maandag 5 november 2018 16:22

Aan: 5.12e ; 5.12e ; '5.12e' ; '5.12e' - BZK'; '5.12e' ; 5.12e ; 5.12e (5.12e) ; 5.12e (5.12e) ; 5.12e ; Berghe, mr. drs. 5.12e (5.12e)

Onderwerp: Vervolg overleg kamerbrief Visser vastgoed

Tijd: woensdag 7 november 2018 13:00-14:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: Overlegkamer 2e C-zuid (10p)

Beste collega's,

Alvast bedankt voor jullie input op de nieuwe versie van de Kamerbrief over Visser vastgoed en snelle revisie. Langs deze weg nodig ik jullie uit voor een vervolgspraak om de inbreng en het verdere vervolgproces te bespreken. Tot nu toe is het overleg gepland met collega's van EZK/ BZK, maar afhankelijk van de nog te ontvangen feedback van de collega's van de VNG wordt de uitnodiging misschien breder verspreid.

In ieder geval tot woensdag!

5.12e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Docnr31

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 15 Nov 2018 15:32:54 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minbzk.nl>
Subject: Medeparaaf

Dag 5.1.2.e

De minister is akkoord met de brief. Wat ons betreft kun je op zoek naar een postzegel ;-).

Groet,

5.1.2.e

.....
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Directoraat-Generaal Bestuur, Ruimte en Wonen
Directie Ruimtelijke ordening
Turfmarkt 147, 2511 DP DEN HAAG
Telefoonnummer: 5.1.2.e

Denk aan het milieu, voordat u besluit deze e-mail af te drukken.

From: "5.12.e" "
Sent: 11/16/2018 1:51:49 PM
To: "5.12.e" <5.12.e@minbzk.nl>; "5.12.e" <5.12.e@amsterdam.nl>
CC:
Subject: RE: appingedam onderbouwing link rho
Attachments:

Dag 5.12.e en 5.12.e

5.12.e van wie ik dit dossier heb overgenomen, heeft een klankbordgroep samengesteld die de totstandkoming van een handreiking moet gaan begeleiden. Daarin zitten vertegenwoordigers van Rijk, IPO en VNG. Die groep is in maart dit jaar voor het laatst bij elkaar geweest. Ik ben van plan om op korte termijn een overleg te plannen om te bezien welke wensen en ideeën er leven. Ik sluit niet uit dat we een bureau opdracht gaan geven om ons bij te staan. Dat zou best Rho kunnen zijn, maar dan wel na een transparant proces. Vooruitlopend daarop kan het natuurlijk geen kwaad om intern te bezien welke 'potjes' hier eventueel beschikbaar voor zijn. Dat zal ik dan ook doen.

Groet,

5.12.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.12.e
Verzonden: vrijdag 16 november 2018 10:57
Aan: 5.12.e ; 5.12.e
Onderwerp: RE: appingedam onderbouwing link rho

Ha 5.12.e en 5.12.e

Goed te horen dat je in contact met hen bent 5.12.e Nuttig denk ik.
 Geen idee hoe dat zit met potjes voor dit soort dingen. Ik ga begin volgende week in ieder geval even rondvragen.
 Zou misschien ingewikkeld kunnen zijn om dat in deze periode te doen, terwijl het onder de rechter is en zij adviseren. Misschien is daarna logischer? Ik ga er in ieder geval even navraag naar doen. 5.12.e wil jij misschien ook even nalopen hoe dat werkt bij DRO?

5.12.e

5.12.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.12.e
Verzonden: donderdag 15 november 2018 08:44
Aan: 5.12.e ; 5.12.e
Onderwerp: RE: appingedam onderbouwing link rho

Dank voor het doorsturen! Toevallig heb ik deze week met Rho gesproken, ze werken ook aan een handreiking voor gemeenten, maar zoeken ook nog subsidie. Kan daar BZK wat in betekenen :) Ik zet lijntjes uit bij de VNG hiervoor.

We zijn niet op de inhoud ingegaan, begin 2019 is de zaak, deze onderbouwing is voor de bestuurlijke lus. Begreep ook dat de Rvst tot die tijd zaken aanhoudt

5.12.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.12.e [5.12.e@minbzk.nl]
Verzonden: donderdag 15 november 2018 07:48

Aan: 5.12.e ; 5.12.e ; 5.12.e

Onderwerp: FW: appingedam onderbouwing link rho

Ha beiden,

Ter info, zie link hieronder. Rho werkt aan de nadere onderbouwing van BP Appingedam.

Ik lees het zo dat ze een combinatie van specifieke en abstracte gegevens gebruiken voor de motivering. Hoe lezen jullie het? Misschien wel interessant om contact op te nemen om er meer over te horen? Ik weet alleen niet of dat het ministerie past in deze situatie?

5.12.e 5.12.e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.12.e >

Datum: woensdag 14 nov. 2018 7:37 PM

Aan: 5.12.e >

Onderwerp: appingedam onderbouwing link rho

<https://us3.campaign-archive.com/?u=68440a3f4bf3576ad9c06427f&id=c4c342ec60>

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

De gemeente Amsterdam streeft naar optimale dienstverlening en zorgvuldige afhandeling van e-mailverkeer. Als een e-mail niet voor u is bestemd, verzoekt de gemeente u vriendelijk ons van de juiste adressering op de hoogte te stellen en de e-mail te verwijderen zonder de informatie te gebruiken en te delen met anderen. Voor verdere informatie over de rechten op informatie, zie <https://www.amsterdam.nl/proclaimer>.

From: "5.12.e"
Sent: Tue, 20 Nov 2018 13:52:35 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minbzk.nl>
Subject: RE: Stavaza notificatierichtlijn en ruimtelijke plannen
Attachments: Dienstenrichtlijn, notificatierichtlijn en ruimtelijke plannen.docx

Hoi 5.12.e

Bijgaand de conceptnota. Het is nog 'work in progress', zoals je ziet.

Ik weet niet of er hier geld te vinden is voor een publicatie, maar dat ga ik wel proberen. Als dat onverhoopt niet lukt, kunnen we ons altijd nog tot EB wenden.

Groet,

5.12.e

Van: 5.12.e
Verzonden: dinsdag 20 november 2018 10:22
Aan: 5.12.e <5.12.e@minbzk.nl>
Onderwerp: RE: Stavaza notificatierichtlijn en ruimtelijke plannen

Hoi 5.12.e

Ik denk dat dat ook voor mijn MT voldoende is, zou jij de nota nog even naar mij willen sturen?
Ik kan 'm zo snel niet vinden. Dank.

Over de potjesvraag n.a.v. 5.12.e als er al plannen voor de handreiking bij DRO waren dan heeft het denk ik niet zoveel zin om nu parallel bij EB op zoek te gaan naar geld denk ik (plus het is er volgens mij maar weinig).. Eens?

Groet,

5.12.e

Van: 5.12.e
Verzonden: maandag 19 november 2018 16:36
Aan: 5.12.e <5.12.e@minbzk.nl>
Onderwerp: RE: Stavaza notificatierichtlijn en ruimtelijke plannen

Hoi 5.12.e

Ik zit even te puzzelen hoe nu verder met onze nota. Denk jij dat we daar nu mee verder moeten? Ik heb vorige week de brief van 5.12.e met een toelichting van mijn hand op weg naar de minister langs 5.12.e en 5.12.e gestuurd. Dat lijkt me voorlopig even voldoende. Hoe schat jij de informatiebehoefte bij jouw MT in?

Groet,

5.12.e

Van: 5.12.e
Verzonden: donderdag 18 oktober 2018 17:07
Aan: 5.12.e <5.12.e@minbzk.nl>
Onderwerp: RE: Stavaza notificatierichtlijn en ruimtelijke plannen

Kijk, komt goed uit ☺ Goed plan! Morgen even contact.
Groet, 5.12.e

Van: 5.12.e
Verzonden: donderdag 18 oktober 2018 14:40

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minbzk.nl>

Onderwerp: Stavaza notificatierichtlijn en ruimtelijke plannen

Hoi 5.1.2.e

Ik heb onze stukken in elkaar geschoven. Toevallig(?) was ik begonnen met Visser Vastgoed en ging jouw verhaal vooral over de Notificatierichtlijn, dus dat paste best goed ;-). Ik vraag me wel af hoe gedetailleerd we onze managers moeten informeren. Morgen even over hebben?

5.1.2.e

5.1.2.e

Dienstenrichtlijn, Notificatierichtlijn en ruimtelijke plannen

5.1.2e - 5.1.2e 17-10-2018

*Waar gaat het ook al weer over?***Visser Vastgoed Beleggingen**

De gemeente Appingedam heeft in het bestemmingsplan 'Stad Appingedam' een zogenaamde "brancheringsregeling" opgenomen, waarin is bepaald dat het "Woonplein" alleen bestemd is voor volumineuze detailhandel, terwijl een aantal eigenaren, waaronder Visser Vastgoed Beleggingen (VVB), die een aantal winkelpanden aan het Woonplein in eigendom hebben, deze voor andere doeleinden willen verhuren. VVB wil deze verhuren aan Bristol B.V., die een discountketen voor schoenen en kleding exploiteert. Daarom heeft VVB tegen het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan van de gemeente Appingedam beroep ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Abrs). Volgens VVB belemmert het bestemmingsplan de vestiging van detailhandel in schoenen en kleding en is het bestemmingsplan op dit punt in strijd met de artikelen 9 en 10 van de Dienstenrichtlijn, die voorzien in regels rondom het vaststellen van vergunningstelsels- en voorwaarden. Naar aanleiding van dit beroep heeft de Abrs aan het (Europese) Hof van Justitie (hierna: het Hof) de volgende prejudiciële vraag gesteld:

Is de Dienstenrichtlijn van toepassing op:

- (1) de verkoop van goederen
- (2) zuiver interne situaties
- (3) brancheringsregelingen in bestemmingsplannen

Deze vragen heeft het Hof bij uitspraak van 30 januari 2018 als volgt beantwoord:

1. Detailhandel valt onder de Dienstenrichtlijn

Hiermee wordt de reikwijdte van de Dienstenrichtlijn vergroot, nu blijkt dat deze richtlijn zich in ieder geval uitstrekt tot alle voorschriften en belemmeringen inzake detailhandel.

2. De Dienstenrichtlijn is van toepassing op 'interne situaties', dat wil zeggen situaties waarbij er geen sprake is van een grensoverschrijdende dienst. Deze interpretatie sluit aan bij het standpunt van EZK.
3. De Dienstenrichtlijn is van toepassing op regels van ruimtelijke ordening als in dergelijke voorschriften een dienstenactiviteit specifiek wordt geregeld of die voorschriften daarop specifiek van invloed kunnen zijn.

Daarbij geeft het Hof aan dat het stellen van beperkingen aan detailhandel, bijvoorbeeld in de vorm van een brancheringsregeling, gerechtvaardigd kan zijn indien hier (1) een dwingende reden van algemeen belang voor is, die (2) non-discriminatoir wordt toegepast en (3) noodzakelijk en evenredig is om het doel te bereiken. Onder deze voorwaarden, die zijn opgenomen in artikel 15.3 van de Dienstenrichtlijn, zijn bestemmingsplanregels die (bijvoorbeeld) tot doel hebben het centrum leefbaar te houden/maken of leegstand in de binnenstad te voorkomen toelaatbaar. Gemeenten zullen in de toelichting bij het bestemmingsplan goed moeten motiveren waarom aan deze voorwaarden wordt voldaan.

Bij tussenuitspraak van 20 juni 2018 (201309296/5) heeft de Afs de gemeente Appingedam zes maanden de tijd gegeven om óf te motiveren waarom de brancheringsregeling voldoet aan de door het HvJ gestelde eisen óf het bestemmingsplan aan te passen. Behalve de zaak Visser Vastgoed, heeft de Afs in afwachting van de uitspraak van het Hof nog zo'n 25 zaken aangehouden, waaronder de zaken die betrekking hebben op Decathlon (provincie Zuid-Holland versus de gemeenten Den Haag en Schiedam; DRO is hierbij betrokken geweest in het kader van het verzoek van Decathlon om vernietiging van de provinciale Verordening Ruimte).

De Notificatierichtlijn

De uitkomst van het arrest Visser Vastgoed wordt meegenomen in de lopende onderhandelingen over een notificatierichtlijn ten aanzien van Diensten; deze notificatierichtlijn moet artikel 15, zevende lid, van de Dienstenrichtlijn te vervangen en moet volledig voorzien in de notificatieverplichtingen en -procedures ten aanzien van de Dienstenrichtlijn.

De EC wil met de notificatierichtlijn de Dienstenrichtlijn aanpassen om deze effectiever te maken. Het voorstel is om meer onderwerpen onder de notificatieplicht te laten vallen en de eigen bevoegdheden rondom notificeren uit te breiden (met een nieuwe aanbevelingsbevoegdheid en een ruimere besluitbevoegdheid). Daarbij is de procedure dat het (ontwerp)besluit minimaal drie maanden voor het in werking treedt onder de aandacht van de EC (en de lidstaten) wordt gebracht. Indien er na een maand geen reactie is gekomen, mag het besluit in werking treden. Er geldt een uitzondering voor spoedeisende besluiten, bijvoorbeeld uit oogpunt van nationale veiligheid, gezondheid of milieubelangen. Dergelijke besluiten moeten wel genotificeerd worden, maar mogen direct in werking treden.

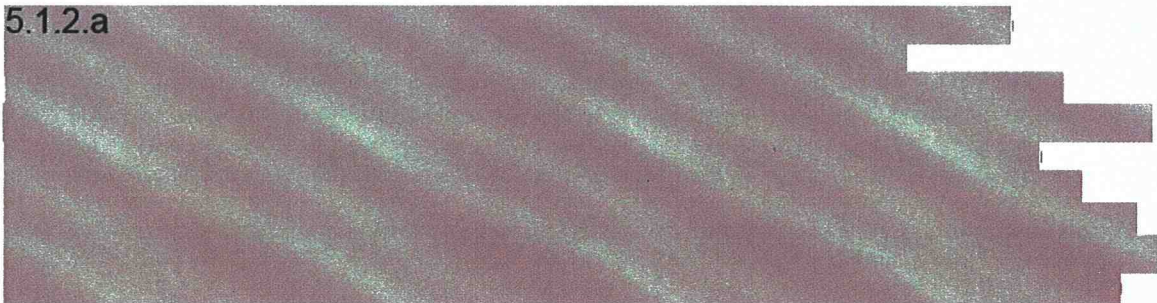
De onderhandelingen over de Notificatierichtlijn bevinden zich in de triloog-fase (EC-EP-Raad). Zowel in de trilog (EC-EP-Voorzitter namens Raad) als in de raads werkgroep (lidstaten onderling) is nog geen overeenstemming gevonden.

Bestemmingsplannen worden door Nederland niet (individueel) genotificeerd. Het model dat beschikbaar is via de VNG is genotificeerd conform de vereisten die voortvloeien uit artikel 39 van de richtlijn. Van bestemmingsplannen die op dit model zijn gebaseerd, kon worden aangenomen dat ze in overeenstemming zijn met de richtlijn.

Twee onderdelen van het voorstel voor de notificatierichtlijn staan met name ter discussie:

1. Uitzondering notificatieverplichting voor ruimtelijke plannen

5.1.2.a

5.1.2.a

2. Bindend besluit

De Dienstenrichtlijn geeft de Commissie de bevoegdheid om een besluit (*Decision*) te nemen over regels ten aanzien van de vestiging van dienstverleners. In zo'n besluit wordt een lidstaat verzocht om een genotificeerde (maat)regel die, volgens de Commissie, in strijd is met de Dienstenrichtlijn niet in werking te laten treden dan wel in te trekken (als de (maat)regel al in werking is). Deze bevoegdheid strekt zich ook uit tot ruimtelijke regels, zoals brancheringsregels.

In het voorstel voor de Notificatierichtlijn wordt deze bevoegdheid gecontinueerd voor regels die de vestiging van dienstverleners reguleren. Daarnaast wordt er een bevoegdheid tot het doen van een aanbeveling (*Recommendation*) geïntroduceerd. Dit is een soort 'lichte besluitbevoegdheid'. De Commissie stelt voor om eze bevoegdheid toe te passen voor een aantal onderwerpen uit de Dienstenrichtlijn, zoals (lijstje opnemen - 5.1.2.a).

5.1.2.a

5.1.2.a

5.1.2.a

5.1.2.a

5.1.2.a

5.1.2.a

5.1.2.a

Wat speelt er de komende tijd en acties BZK

- EZK Kamerbrief met kabinetsreactie over de uitspraak Visser Vastgoed (n.a.v. toezegging min EZK aan TK), BZK heeft meegelezen en wil graag betrokken blijven.
- Onderhandelingen in trilogie en raads werkgroepen in Brussel. EZK trekt de onderhandelingen, BZK kijkt mee vanuit EB/RO

Structuur memo

Aanleiding

Belang

Politiek-bestuurlijke centrale vraag + geadviseerd besluit (bij ter info: hoe te brengen?

Instemming met aanpak?)

Toelichting besluit

Context

Krachtenveld

Alternatief

Docnr35

From: "5.12e"
Sent: Tue, 20 Nov 2018 14:58:32 +0100
To: "5.12e" <5.12e@minbzk.nl>
Subject: 5.12e Vastgoed Beleggingen
Attachments: 5.12e Vastgoed Beleggingen.docx

Hoi 5.12e

Bijgaand de nota aan de minister.

Qua handreiking denk ik dat ik begin met het bijeen roepen van de klankbordgroep om te inventariseren welke wensen en ideeën er leven. Het lijkt mij dat het niet zoveel tijd hoeft te kosten om een handreiking op te leveren, maar misschien vergis ik me daarin. Als je ideeën hebt, hoor ik het graag.

5.12e

5.12e

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Aan
Van

Minister Ollongren

5.1.2.e

DGBRW

Ministerie van Binnenlandse
Zaken en Koninkrijksrelaties

Contactpersoon

5.1.2.e

T 0.1.2.e

Datum

8 november 2018

Kenmerk

2018-000088873

nota

Kamerbrief Visser Vastgoed Beleggingen

Aanleiding/probleemstelling

Bij het Algemeen Overleg met betrekking tot de evaluatie van de Winkeltijdenwet op 1 februari 2018 heeft de staatssecretaris van EZK desgevraagd toegezegd om de Tweede Kamer schriftelijk te informeren over de gevolgen van de uitspraak van het (Europese) Hof van Justitie inzake Visser Vastgoed Beleggingen (VVB). Aangezien deze gevolgen mede het bestemmingsplan en de ruimtelijke ordening betreffen, ligt het in de rede dat de brief mede namens u wordt verzonden.

Commented [MR1]: 13/11 MR

Advies/actie

Akkoord gaan met de brief van de staatssecretaris van EZK mede namens u.

Betrokken BZK onderdelen

DRO, EB, CZW

Toelichting

Naar aanleiding van een prejudiciële vraag van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft het Europese Hof van Justitie bij uitspraak van 30 januari 2018 aangegeven dat de Dienstenrichtlijn van toepassing is op de verkoop van goederen, op zuiver interne situaties (dat wil zeggen situaties waarbij er geen sprake is van een grensoverschrijdende dienst) en op brancheringsregelingen in bestemmingsplannen. Daarbij geeft het Hof aan dat het stellen van beperkingen aan detailhandel, bijvoorbeeld in de vorm van een brancheringsregeling, gerechtvaardigd kan zijn indien hier (1) een dwingende reden van algemeen belang voor is, die (2) non-discriminatoir wordt toegepast en (3) noodzakelijk en evenredig is om het doel te bereiken. De gevolgen van deze uitspraak zijn nog niet helemaal duidelijk. In ieder geval zullen decentrale overheden die in hun verordeningen of bestemmingsplannen regels willen opnemen die specifiek de toegang tot en de uitoefening van een dienstenactiviteit reguleren, goed moeten motiveren waarom aan deze voorwaarden wordt voldaan.

De gemeente Appingedam heeft in het bestemmingsplan 'Stad Appingedam' bepaald dat het 'Woonplein' alleen bestemd is voor volumineuze detailhandel. Volgens Visser Vastgoed Beleggingen (VVB) belemmert de gemeente hiermee de vestiging van detailhandel en is het bestemmingsplan op dit punt in strijd met de artikelen 9 en 10 van de Dienstenrichtlijn, die voorzien in regels rondom het vaststellen van vergunningstelsels- en voorwaarden.

Aangezien er veel onduidelijkheid bestaat over de wijze waarop het opnemen van dergelijke regels gemotiveerd kan worden en welke aanvullende onderzoeken hier

Datum
8 november 2018
Kenmerk
2018-000088873

eventueel aan ten grondslag moeten worden gelegd, zijn EZK en BZK voornemens om hiervoor een handreiking op te stellen. Deze handreiking zal tot stand komen in samenwerking met IPO en VNG en enkele onafhankelijke experts.

In de brief wordt verder kort aandacht besteed aan de gevolgen van de uitspraak van het Hof voor de lopende onderhandelingen inzake de 'Notificatierichtlijn ten aanzien van Diensten'. Deze richtlijn moet artikel 15, zevende lid, van de Dienstenrichtlijn vervangen en moet volledig voorzien in de notificatieverplichtingen en -procedures ten aanzien van de Dienstenrichtlijn. Uitgangspunt is dat regels die mogelijk (negatieve) gevolgen hebben voor het vrij verkeer van diensten voorafgaand aan hun inwerkingtreding ter beoordeling aan de Europese Commissie en de overige lidstaten worden voorgelegd. Door de uitspraak van het Hof is duidelijk geworden dat dat ook geldt indien dergelijke regels zijn opgenomen in bestemmingsplannen (in de toekomst: omgevingsplannen) of (provinciale) verordeningen. Momenteel worden deze door Nederland niet (individueel) genotificeerd. De inzet van Nederland en vrijwel alle overige lidstaten is erop gericht om voor ruimtelijke regels een uitzondering van de notificatieplicht op te nemen, die na de inwerkingtreding van de Omgevingswet kan worden gecontinueerd.

Politieke context

Op dit dossier wordt nauw samengewerkt met EZK, IPO en VNG. Er bestaat nog veel onduidelijkheid over de gevolgen van de uitspraak van het Hof. Middels deze brief en de toegezegde handreiking wordt gepoogd de onduidelijkheden zoveel mogelijk weg te nemen.

Communicatie

Behoudens de brief aan de Tweede Kamer vindt geen communicatie plaats.

Docnr42

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Sent: Tue, 4 Dec 2018 10:56:25 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Subject: RE: Tracks EZK op brief Notificatierichtlijn Amsterdam

Dag 5.1.2.e

Zojuist Amsterdam gesproken.

Wijzigingen worden grotendeels overgenomen. Wat niet?

- 5.1.2.i, 5.2.1

Vervolgproces: 12 december is de deadline voor alle overige hoofdsteden om te ondertekenen. Brief gaat daarna uit (dus waars. 13/14 dec).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 29 november 2018 18:03
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>
Onderwerp: Re: Tracks EZK op brief Notificatierichtlijn Amsterdam

Ha 5.1.2.e

Dank! Dat komt goed. Ik houd je op de hoogte.

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 29 nov. 2018 om 17:09 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

Ha 5.1.2.e

Stas is akkoord met de wijzigingen in de brief. Communiceren jullie deze met ambt. Amsterdam en houden jullie mij op de hoogte van de voortgang en uitkomsten?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 28 november 2018 14:10
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>
Onderwerp: Re: Tracks EZK op brief Notificatierichtlijn Amsterdam

Dag 5.1.2.e

Prima, ik hoor het wel.

Groet,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 28 nov. 2018 om 14:00 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl> het volgende geschreven:

Hi 5.1.2.e

Ik leg dit voor aan de stas met een korte oplegger. Ik neem aan dat dit ambtelijk teruggelegd kan worden zodra ik akkoord heb van stas. Mocht dat anders zijn dan laat ik het weten.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: dinsdag 27 november 2018 14:54

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minez.nl>

Onderwerp: Tracks EZK op brief Notificatierichtlijn Amsterdam

Urgentie: Hoog

Ha 5.1.2.e

Zie hierbij de brief + suggesties voor tracks (ambtelijk afgestemd met BZK). Belangrijkste wijzigingen:

5.1.2.i, 5.2.1

Leg jij deze suggesties aan de Stas voor?

Laat je het weten als ik het commentaar kan doorzetten naar Amsterdam, of loopt dat via Stas/jou?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Docnr67

From: "5.12.e"
Sent: Mon, 4 Feb 2019 16:19:58 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minbzk.nl>; "5.12.e" <5.12.e@minbzk.nl>
Subject: RE: Vestigingsbeleid retail in Nederland
Attachments: Vestigingsbeleid retail in Nederland opm MM.docx

Ik verveel me niet, maar heb er toch even naar gekeken.
Zie mijn opmerkingen/vragen in bijgevoegde versie.

Groet,

5.12.e

Van: 5.12.e
Verzonden: maandag 4 februari 2019 12:44
Aan: 5.12.e <5.12.e@minbzk.nl>; 5.12.e <5.12.e@minbzk.nl>
Onderwerp: FW: Vestigingsbeleid retail in Nederland

Voor het geval jullie je vervelen ☺.

Ik ga er sowieso naar kijken.

De afspraak met 5.12.e die morgen het woord zal voeren, is om 14.30 uur.

Groet,

5.12.e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.12.e <5.12.e@minez.nl>
Datum: maandag 04 feb. 2019 12:32 PM
Aan: 5.12.e <5.12.e@minez.nl>, 5.12.e <5.12.e@minez.nl>, 5.12.e <5.12.e@minbzk.nl>
Kopie: 5.12.e <5.12.e@minez.nl>, 5.12.e <5.12.e@minez.nl>
Onderwerp: Vestigingsbeleid retail in Nederland

Dag allemaal,

Ik heb jullie opmerkingen zo goed mogelijk proberen te verwerken in mijn stukje. De rol van het Rijk zit er nu in, rol provincies is verduidelijkt met een voorbeeld. En het hele stuk is omgegooid. Stukken toegevoegd en dubbelingen etc. geschrapt, en zodoende nog steeds twee A4. Ik heb straks een afspraak met 5.12.e wie tijd heeft om nog snel even mee te kijken is van harte uitgenodigd.

Groet,

5.12.e

5.12.e 5.12.e

5.12.e

Ministerie Economische Zaken en Klimaat

M. 512a

W. www.retailland.nl

Volg ons op [LinkedIn](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.12.e"
Sent: Mon, 4 Feb 2019 16:22:04 +0100
To: "5.12.e" <5.12.e@minez.nl>
Subject: FW: Vestigingsbeleid retail in Nederland
Attachments: Vestigingsbeleid retail in Nederland opm MM.docx

Dag 5.12.e

Bijgaand nog enkele opmerkingen van 5.12.e van de programmadirectie Eenvoudig Beter (Omgevingswet). Hopelijk kun je er nog iets mee.

Groet,

5.12.e

Van: 5.12.e
Verzonden: maandag 4 februari 2019 16:20
Aan: 5.12.e <5.12.e@minbzk.nl>; 5.12.e <5.12.e@minbzk.nl>
Onderwerp: RE: Vestigingsbeleid retail in Nederland

Ik verveel me niet, maar heb er toch even naar gekeken.
Zie mijn opmerkingen/vragen in bijgevoegde versie.

Groet,

5.12.e

Van: 5.12.e
Verzonden: maandag 4 februari 2019 12:44
Aan: 5.12.e <5.12.e@minbzk.nl>; 5.12.e <5.12.e@minbzk.nl>
Onderwerp: FW: Vestigingsbeleid retail in Nederland

Voor het geval jullie je vervelen ☺.

Ik ga er sowieso naar kijken.

De afspraak met 5.12.e die morgen het woord zal voeren, is om 14.30 uur.

Groet,

5.12.e

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: 5.12.e <5.12.e@minez.nl>
Datum: maandag 04 feb. 2019 12:32 PM
Aan: 5.12.e <5.12.e@minez.nl>; 5.12.e <5.12.e@minez.nl>; 5.12.e <5.12.e@minbzk.nl>
Kopie: 5.12.e <5.12.e@minez.nl>; 5.12.e <5.12.e@minez.nl>
Onderwerp: Vestigingsbeleid retail in Nederland

Dag allemaal,

Ik heb jullie opmerkingen zo goed mogelijk proberen te verwerken in mijn stukje. De rol van het Rijk zit er nu in, rol provincies is verduidelijkt met een voorbeeld. En het hele stuk is omgegooid. Stukken toegevoegd en dubbelingen etc. geschrapt, en zodoende nog steeds twee A4. Ik heb straks een afspraak met 5.12.e wie tijd heeft om nog snel even mee te kijken is van harte uitgenodigd.

Groet,

Adviseur Retailagenda

Ministerie Economische Zaken en Klimaat

M. 5.1.2.e

W. www.retailland.nl

Volg ons op [LinkedIn](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.12e" <5.12e@minezk.nl>
Sent: Tue, 14 May 2019 13:58:24 +0100
To: "5.12e" <5.12e@minez.nl>; "5.12e"
 5.12e" <5.12e@minez.nl>; "5.12e" <5.12e@minez.nl>; "5.12e"
 <5.12e@minbzk.nl>; "5.12e" <5.12e@minbzk.nl>; "5.12e" <5.12e@minbzk.nl>;
 ""5.12e"" <5.12e@VNG.NL>; ""5.12e"" <5.12e@VNG.nl>; ""5.12e"" @retailand.nl""
 <5.12e@retailand.nl>; "5.12e" <5.12e@minezk.nl>; "5.12e"
 <5.12e@minezk.nl>; "5.12e" <5.12e@ipo.nl>; ""5.12e"" <5.12e@europadecentraal.nl>; "5.12e"
 5.12e" <5.12e@europadecentraal.nl>
Subject: RE: Regulier overleg Notificaties/Visser Vastgoed/Retail

Hi allemaal,

Bedankt voor de uitnodiging en goed om weer bij te praten over de laatste ontwikkelingen. Vanuit WJZ neemt § 5:12e deel, ik heb helaas een conflicterende afspraak. Maar jullie zijn bij § 5:12e in goede handen.

Groetjes,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.12e
Verzonden: dinsdag 14 mei 2019 11:31

Aan: 512e ; 512e ; 512e ; 512e ; 512e
512e ; 512e ; '512e' ; '512e' ; '512e' ; @retailand.nl'; 512e ; 512e
512e ; 512e ; '512e' ; '512e'

Onderwerp: Regulier overleg Notificaties/Visser Vastgoed/Retail
Tijd: woensdag 15 mei 2019 09:30-11:30 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.
Locatie: VNG (zaal gereserveerd door Europadecentraal)

Iedereen is aangemeld.

Conceptagenda:

- Notificatierichtlijn/uitzondering bestemmingsplannen
- Handleiding retail
- Brussel in de Bus
- Wvttk

Tot morgen!

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.